



Rzeczpospolita Polska

Urząd Komunikacji Elektronicznej

***Raport o usługach
telefonii ruchomej
w roamingu międzynarodowym
wewnątrz Wspólnoty***

**Prezes
Urzędu Komunikacji Elektronicznej**

Warszawa, marzec 2011 r.

Spis treści

1. Przedmiot raportu.....	3
2. Opłaty w roamingu regulowanym	3
3. Usługi hurtowe	5
3.1 Metoda kalkulacji	5
3.2 Wolumen ruchu.....	6
3.3 Przychody	8
3.4 Średnie stawki	9
3.5 Podsumowanie	11
4. Usługi detaliczne	12
4.1 Metoda kalkulacji	12
4.2 Wolumen ruchu.....	14
4.3 Przychody	18
4.4 Średnie stawki	21
4.5 Podsumowanie	24
5. Ceny detaliczne.....	26
5.1 Metoda doboru cen.....	26
5.2 Wykonywanie połączeń głosowych	28
5.3 Odbieranie połączeń głosowych.....	31
5.4 Wysyłanie wiadomości SMS	34
5.5 Wysyłanie wiadomości MMS.....	37
5.6 Korzystanie z transmisji danych	40
5.7 Relacje cenowe usług w roamingu i w ramach oferty krajowej operatorów.....	43
5.8 Podsumowanie	45
6. Wnioski z raportu.....	47
Spis cenników	51
Spis tabel	55
Spis wykresów	55

1. Przedmiot raportu

Przedmiot opracowania stanowią informacje o usługach telefonii ruchomej, świadczonych przez polskich operatorów telefonii ruchomej w roamingu międzynarodowym.

30 czerwca 2007 roku weszło w życie Rozporządzenie (WE) nr 717/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2007 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach telefonii ruchomej wewnątrz Wspólnoty oraz zmieniające dyrektywę 2002/21/WE. Natomiast 30 czerwca 2009 roku weszło w życie Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 544/2009 z dnia 18 czerwca 2009 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 717/2007 w sprawie roamingu w publicznych sieciach telefonii ruchomej wewnątrz Wspólnoty oraz dyrektywę 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (zwane dalej „rozporządzeniem”).

Zgodnie z art. 3, 4, 4a, 4b i 6a rozporządzenie reguluje opłaty za połączenia głosowe, wiadomości SMS oraz transmisję danych realizowane wewnątrz Wspólnoty, wyznaczając maksymalne poziomy opłat za te usługi.

Zgodnie z art. 11 (1) rozporządzenia, Komisja Europejska dokonuje przeglądu funkcjonowania Rozporządzenia i po przeprowadzeniu konsultacji publicznych przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie w tej sprawie w terminie do dnia 30 czerwca 2011 r. W sprawozdaniu Komisja dokonuje między innymi przeglądu zmian wysokości opłat hurtowych i detalicznych z tytułu świadczenia klientom korzystającym z roamingu usług łączności głosowej, wysyłania wiadomości SMS i transmisji danych, a także odnośnych zmian w usługach łączności ruchomej na szczeblu krajowym w różnych krajach członkowskich, odrębnie dla klientów usług abonamentowych i klientów usług przedpłaconych.

Zgodnie z art. 11 (2), w terminie do 30 czerwca 2010 r. Komisja Europejska przygotowuje sprawozdanie okresowe dla Parlamentu Europejskiego i Rady, które zawiera podsumowanie nadzorowania świadczenia usług roamingu we Wspólnocie oraz ocenę postępu w realizacji celów rozporządzenia.

Zgodnie z art. 7 (2) krajowe organy regulacyjne udostępniają do publicznej wiadomości aktualne informacje dotyczące stosowania rozporządzenia, w sposób umożliwiający zainteresowanym stronom łatwy dostęp do tych informacji.

Niniejszy raport stanowi element opisanych wyżej procesów, realizowanych w Polsce przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Raport przedstawia zmiany wolumenów ruchu i przychodów oraz średnich stawek wszystkich podstawowych usług telefonii ruchomej w okresie 3q 2010 – 4q 2010, oraz aktualne detaliczne ceny tych usług (stan na 13 marca 2011 r.).

2. Opłaty w roamingu regulowanym

W ramach wewnątrz wspólnotowej regulacji cen usług telefonii ruchomej, rozporządzenie reguluje opłaty hurtowe (tj. w rozliczeniach między dwoma dowolnymi operatorami) i detaliczne (tj. w rozliczeniach między operatorem a klientem sieci) w odniesieniu do połączeń głosowych i wiadomości SMS, jak również wyłącznie opłaty hurtowe w odniesieniu do transmisji danych.

Oferowanie regulowanych cen połączeń głosowych klientom sieci odbywa się w ramach tzw. eurotaryfy zaś cen wiadomości SMS w ramach tzw. eurotaryfy SMS, tj. jakiegokolwiek taryfy, w której wysokość opłaty nie przekracza opłaty maksymalnej określonej w Rozporządzeniu, a którą operator macierzysty może pobrać z tytułu świadczenia połączeń realizowanych oraz usług SMS dostarczanych w roamingu regulowanym.

W zakresie połączeń głosowych, maksymalna średnia opłata hurtowa zostaje obniżona do 0,28 EUR i 0,26 EUR, odpowiednio od 30 sierpnia 2008 r. i 1 lipca 2009 r., a następnie do 0,22 EUR i 0,18 EUR, odpowiednio od 1 lipca 2010 r. i 1 lipca 2011 r. Opłata detaliczna (bez podatku VAT) na podstawie eurotaryfy nie może przekraczać 0,49 EUR za minutę każdego wykonanego połączenia lub 0,24 EUR za minutę każdego odebranego połączenia. Maksymalne ceny połączeń wykonywanych zostają obniżone do 0,46 EUR i 0,43 EUR, a połączeń odebranych do 0,22 EUR i 0,19 EUR odpowiednio od 30 sierpnia 2008 r. i 1 lipca 2009 r. Maksymalne ceny połączeń wykonywanych zostają dalej obniżone do 0,39 EUR i 0,35 EUR, a dla połączeń przychodzących do 0,15 EUR i 0,11 EUR odpowiednio od 1 lipca 2010 r. i od 1 lipca 2011 r.

W zakresie wiadomości SMS, od dnia 1 lipca 2009 r. średnia opłata hurtowa nie może przekraczać 0,04 EUR za wiadomość SMS, zaś opłata detaliczna (bez podatku VAT) według eurotaryfy SMS nie może przekraczać 0,11 EUR za wiadomość SMS. Ponadto operatorzy macierzyści nie pobierają od swoich klientów korzystających z roamingu żadnych opłat z tytułu odbierania przez nich wiadomości SMS w roamingu regulowanym.

W zakresie transmisji danych, średnia opłata hurtowa nie może przekraczać limitu ochronnego wynoszącego 1,00 EUR na dzień 1 lipca 2009 r., 0,80 EUR na dzień 1 lipca 2010 r. i 0,50 EUR na dzień 1 lipca 2011 r. za megabajt przekazywanych danych.

Tabela 1. Stawki za usługi w roamingu regulowanym (bez VAT)

		od 30 sierpnia 2007 r.	od 30 sierpnia 2008 r.	od 1 lipca 2009 r.	od 1 lipca 2010 r.	od 1 lipca 2011 r.
POZIOM HURTOWY (średnia stawka)	połączenie głosowe	0,30 EUR/min	0,28 EUR/min	0,26 EUR/min	0,22 EUR/min	0,18 EUR/min
	SMS	-	-	0,04 EUR/SMS		
	transmisja danych	-	-	1,00 EUR/MB	0,80 EUR/MB	0,50 EUR/MB
POZIOM DETALICZNY (maksymalna stawka)	połączenia wychodzące	0,49 EUR/min	0,46 EUR/min	0,43 EUR/min	0,39 EUR/min	0,35 EUR/min
	połączenia przychodzące	0,24 EUR/min	0,22 EUR/min	0,19 EUR/min	0,15 EUR/min	0,11 EUR/min
	SMS wysłany	-	-	0,11 EUR/SMS		

Źródło: Rozporządzenia nr 717/2007 oraz nr 544/2009 ws. roamingu.

3. Usługi hurtowe

3.1 Metoda kalkulacji

Wolumen ruchu, przychody oraz średnie stawki dotyczą usług realizowanych w roamingu pasywnym (ang. inbound roaming), tj. usług inicjowanych do innych krajów przez obcokrajowców korzystających w Polsce z sieci polskich operatorów.

Dynamiki wolumenu ruchu oraz przychodów zostały określone na podstawie zagregowanych danych operatorów, tj. zagregowanego ruchu oraz zagregowanych przychodów.

Średnie stawki hurtowe w zakresie usług telefonii ruchomej, zostały określone na podstawie zagregowanych danych operatorów, tj. zagregowanych przychodów z usługi podzielonych przez zagregowany ruch [1].

$$\text{średnia stawka usługi} = \frac{\sum_{i=1}^n \text{przychód}_i}{\sum_{i=1}^n \text{ruch}_i} \quad 1,2 \dots n - \text{kolejny operator}$$

[1]

Stawki obliczono na podstawie ruchu pochodzącego z faktur rozliczeń międzyoperatorskich (tzw. ruchu bilingowego¹). Uwzględniono wyłącznie ruch z którego wygenerowano przychód.

Analizie poddane zostały następujące usługi telefonii ruchomej:

- połączenia głosowe inicjowane (MOC, ang. *Mobile Originated Call*);
- wiadomości SMS inicjowane (SMS MO, ang. *Mobile Originated SMS*);
- transmisja danych.

Porównanie stawek dotyczyło wybranego okresu funkcjonowania Rozporządzenia, tj. 1 lipca – 30 września 2010 r. (3q '10) oraz 1 października – 31 grudnia 2010 r. (4q '10).

Analizie poddany został następujący zakres geograficzny realizacji usług:

- Unia Europejska / Europejski Obszar Gospodarczy (EU/EEA, ang. The European Union/The European Economic Area);
- Reszta świata (RoW, ang. Rest of the World).

W przypadku usług realizowanych w Polsce przez klientów sieci zagranicznych operatorów z Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego analizie poddany został następujący zakres działalności operatorów:

Analizie poddany został następujący zakres działalności operatorów:

- grupa kapitałowa / markowa (group), tj. działalność w ramach grupy kapitałowej (całkowitego lub większościowego udziałowca) lub markowej (świadczenie usług pod jedną marką), z którą powiązany jest dany operator;
- poza grupą (non-group), tj. działalność poza grupą kapitałową / markową.

W przypadku usług realizowanych w Polsce przez klientów operatorów z reszty świata, analizie poddany został wolumen ruchu i przychody w ujęciu całościowym (total), tj. bez podziału na non-group / group.

W zakresie połączeń głosowych przedstawiono ruch:

- rzeczywisty (ang. actual) – tj. realny czas trwania połączeń głosowych

¹ Ruch naliczany w ramach rozliczeń międzyoperatorskich, za który operatorzy uiszczają wzajemne opłaty. Ruch bilingowy stanowi podstawę naliczania opłat dla użytkowników sieci (ang. *Billed traffic*).

- bilingowy (ang. billed) – tj. pochodzący z faktur rozliczeń międzyoperatorskich.

W raporcie uwzględnieni zostali następujący operatorzy infrastrukturalni (MNO, ang. *Mobile Network Operator*):

- Polska Telefonia Komórkowa Centertel Sp. z o.o.
- Polkomtel S.A.
- Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o.
- P4 Sp. z o.o.

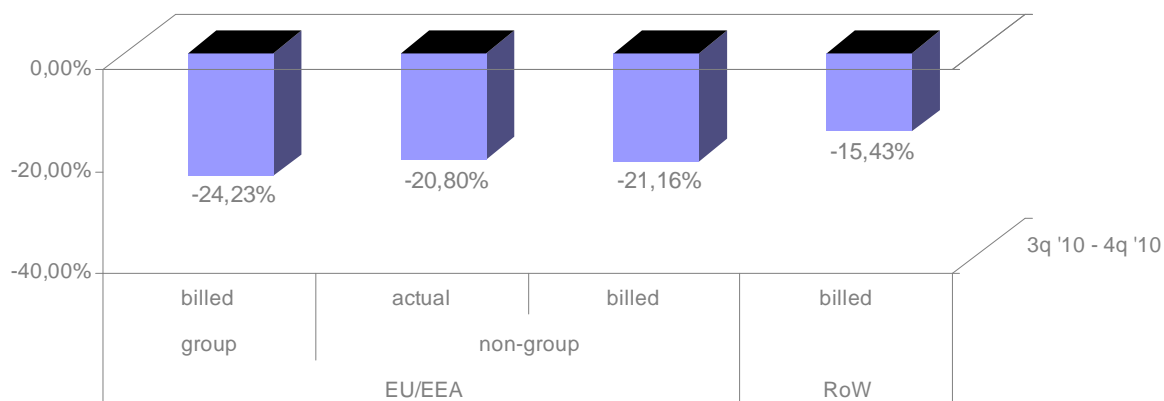
Średnie hurtowe stawki usług zostały wyrażone w walucie euro, bez VAT.

Uwzględniono wyłącznie ruch, z którego uzyskano przychód.

3.2 Wolumen ruchu

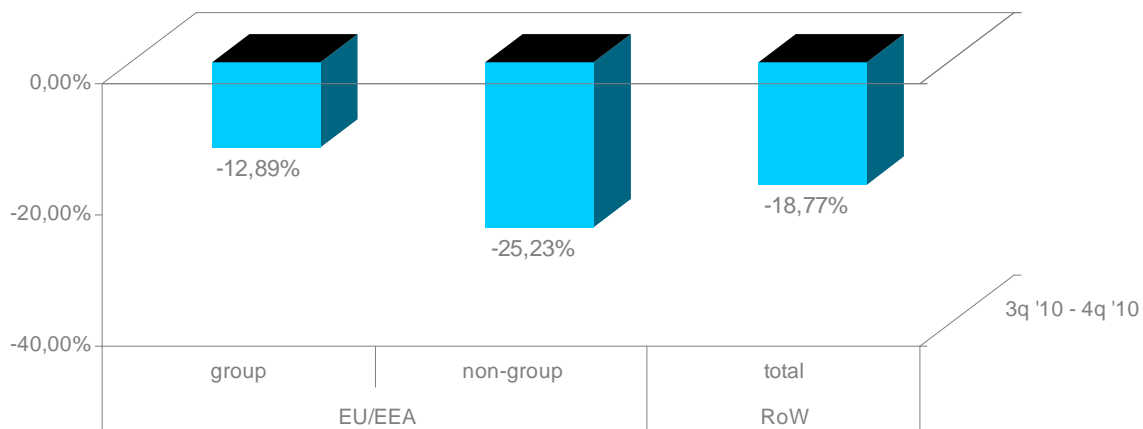
Poniżej przedstawiono zmiany wolumenu ruchu usług w roamingu pasywnym.

Wykres 1. Dynamika hurtowego ruchu połączeń głosowych inicjowanych w sieciach polskich operatorów w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10



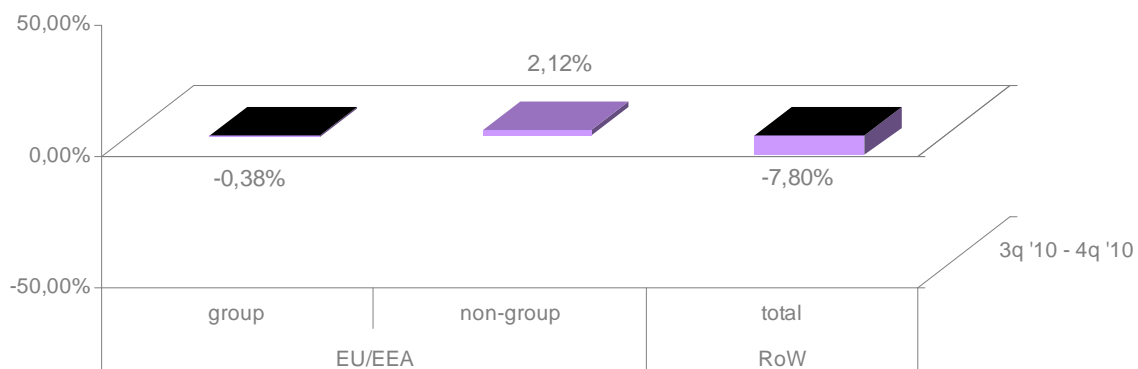
Źródło: UKE.

Wykres 2. Dynamika hurtowego ruchu wiadomości SMS inicjowanych w sieciach polskich operatorów w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 3q '10



Źródło: UKE.

Wykres 3. Dynamika hurtowego ruchu transmisji danych realizowanej z sieci polskich operatorów w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10

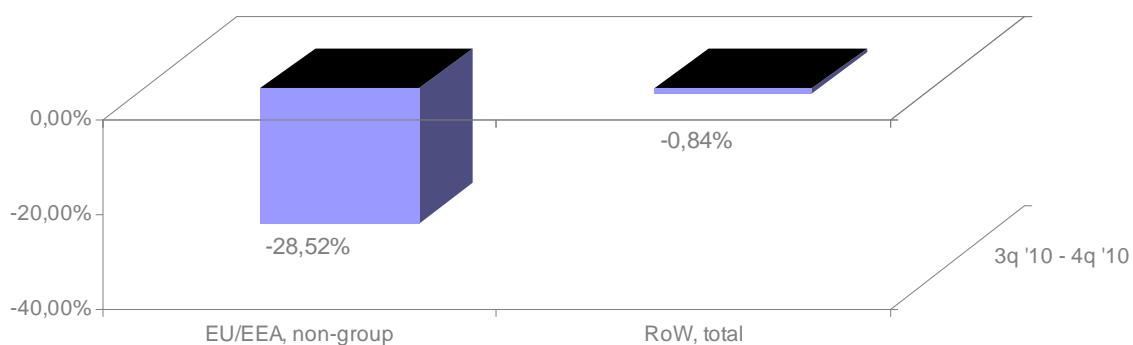


Źródło: UKE.

3.3 Przychody

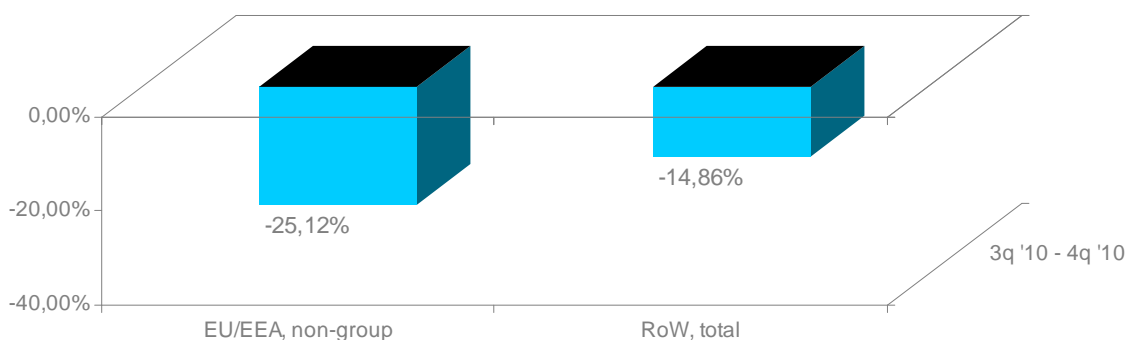
Poniżej przedstawiono zmiany przychodów z usług w roamingu pasywnym.

Wykres 4. Dynamika hurtowego przychodu z połączeń głosowych inicjowanych w sieciach polskich operatorów w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10



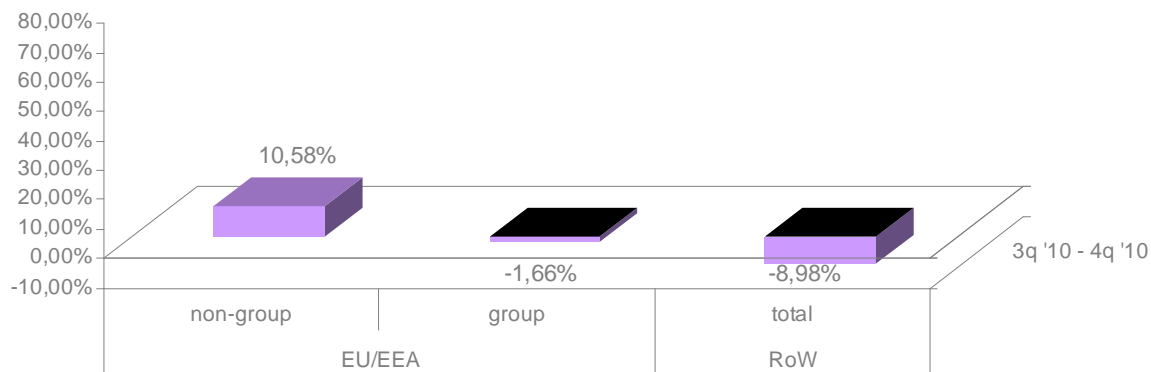
Źródło: UKE.

Wykres 5. Dynamika hurtowego przychodu z wiadomości SMS inicjowanych w sieciach polskich operatorów w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10



Źródło: UKE.

Wykres 6. Dynamika hurtowego przychodu z transmisji danych realizowanej z sieci polskich operatorów w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10

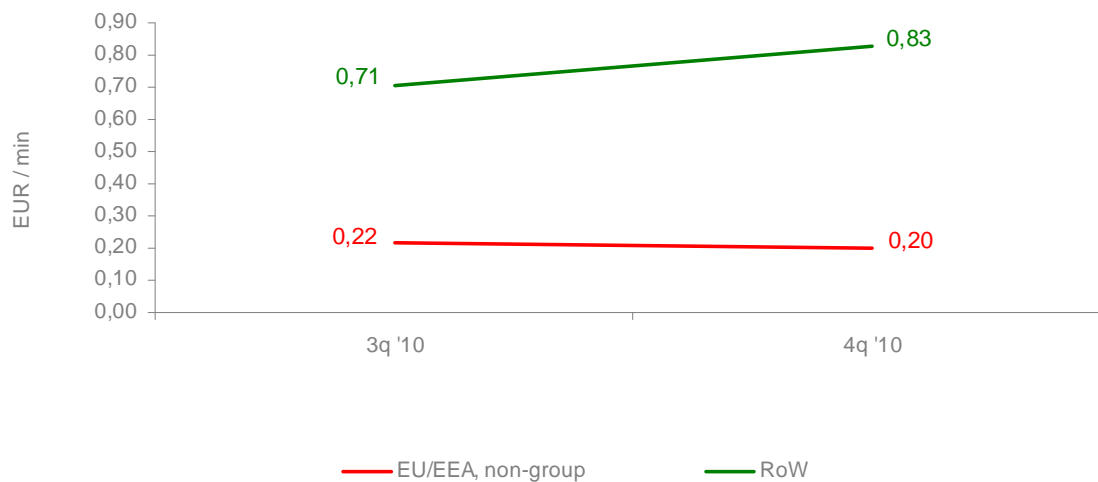


Źródło: UKE.

3.4 Średnie stawki

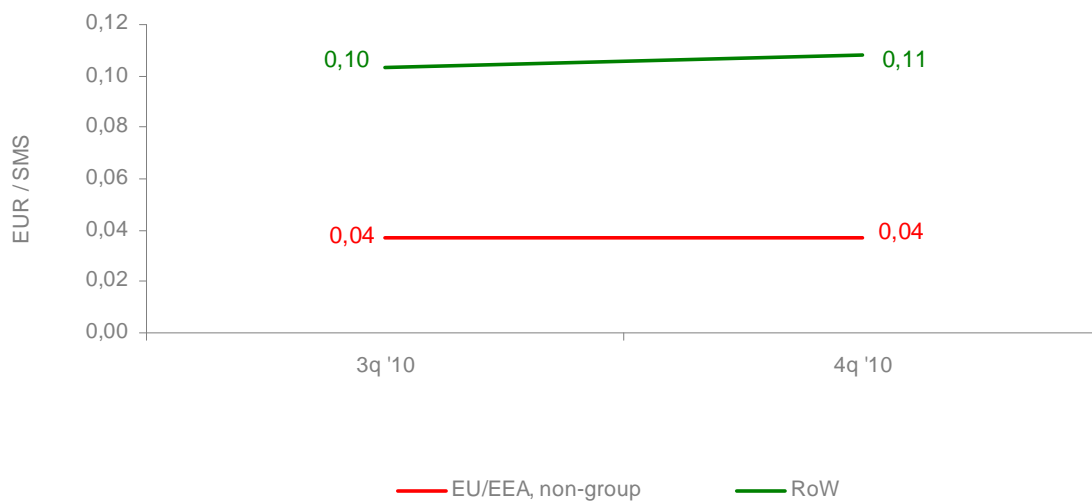
Poniżej przedstawiono średnie stawki usług w roamingu pasywnym.

Wykres 7. Średnie stawki hurtowe za połączenia głosowe inicjowane w Polsce w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10



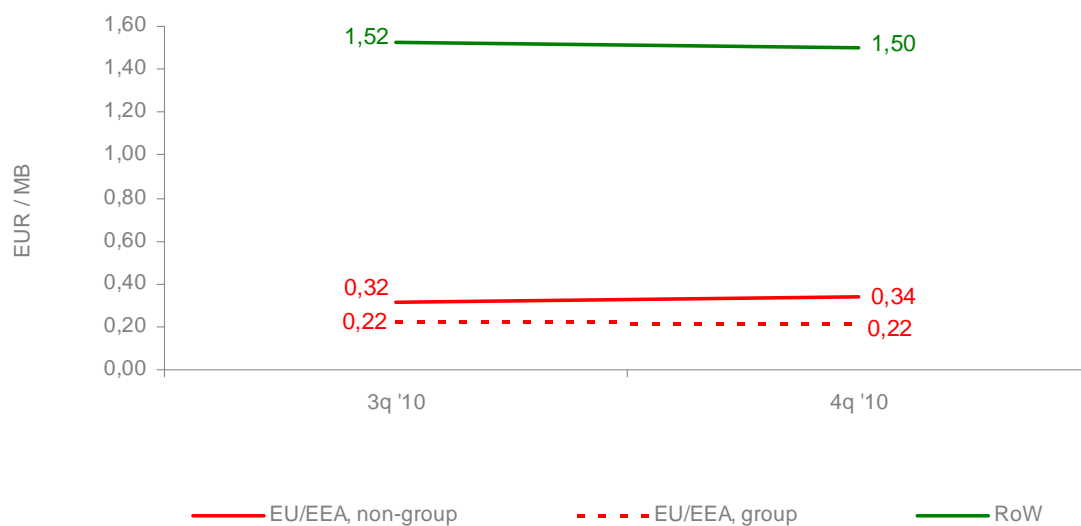
Źródło: UKE.

Wykres 8. Średnie stawki hurtowe za wiadomości SMS inicjowane w Polsce w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10



Źródło: UKE.

Wykres 9. Średnie stawki hurtowe za transmisję danych w Polsce w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10



Źródło: UKE.

3.5 Podsumowanie

W zakresie hurtowego ruchu połączeń głosowych, w okresie 3q'10 – 4q'10 odnotowano same spadki wolumenów, w tym największy w przypadku bilowanego ruchu połączeń głosowych realizowanych przez klientów operatorów z Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego w ramach grupy operatorów powiązanych kapitałową / marką, ok. 24% (Wykres 1).

Zmiany w ruchu połączeń głosowych znalazły odzwierciedlenie w hurtowych przychodach krajowych operatorów. W okresie 3q '10 – 4q '10 odnotowano spadek przychodów zarówno dla połączeń głosowych realizowanych przez klientów operatorów z Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego poza grupą o ok. 29%, jak i przez klientów operatorów z reszty świata, o ok. 1% (Wykres 4).

Na przestrzeni 3q '10 – 4q '10 nieznacznie spadały średnie hurtowe stawki za połączenia głosowe realizowane przez klientów operatorów z Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego poza grupą, z 0,22 do 0,20 EUR/min, znacząco jednak rosły za połączenia realizowane przez klientów operatorów z reszty świata, z 0,71 do 0,83 EUR/min (Wykres 7). W przypadku klientów operatorów z Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego stawka na poziomie ok. 0,20 EUR/min plasowała się poniżej regulowanego poziomu 0,22 EUR/min.

Podobnie jak dla połączeń głosowych, w zakresie hurtowego ruchu wiadomości SMS, w okresie 3q '10 – 4q '10 odnotowano same spadki wolumenów. W tym przypadku największy dotyczył wiadomości SMS realizowanych przez klientów operatorów z Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego poza grupą, ok. 25% (Wykres 2).

Spadkom ruchu wiadomości SMS towarzyszył analogiczny spadek przychodów krajowych operatorów ze wszystkich analizowanych typów wiadomości, najwyższy z SMS realizowanych przez klientów operatorów z Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego poza grupą, o ok. 25% (Wykres 5).

Na stałym regulowanym poziomie 0,04 EUR utrzymywała się w okresie 3q '10 – 4q '10 hurtowa stawka za wiadomość SMS w rozliczeniach operatorów z Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Wykres 8). Dla porównania stawka rozliczeń z operatorami reszty świata w 4q '10 wynosiła 0.11 EUR.

W zakresie hurtowego ruchu transmisji danych, w okresie 3q '10 – 4q '10 odnotowano prawie same spadki wolumenów, w tym największy w przypadku transmisji realizowanej przez klientów operatorów z krajów reszty świata, o ok. 8% (Wykres 3).

Wskazywany spadek o 8% ruchu transmisji danych w okresie 3q '10 – 4q '10 dał krajowym operatorom spadek przychodów na poziomie ok. 9% (Wykres 6). Natomiast w przypadku usługi realizowanej przez klientów operatorów z Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego poza grupą operatorów powiązanych kapitałowo / marką, odnotowano wzrost przychodów o ok. 11% i to pomimo spadku ruchu o 0,5%.

Stawki za transmisję danych dla klientów operatorów z Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego utrzymywały w okresie 3q '10 – 4q '10 poziom 0,32 - 0,34 EUR/MB poza grupą oraz 0,22 EUR/MB w grupie operatorów powiązanych kapitałowo / marką (Wykres 9). W przypadku klientów operatorów z reszty świata stawka osiągnęła w 4q '10 zdecydowanie wyższy poziom 1,50 EUR/MB.

4. Usługi detaliczne

4.1 Metoda kalkulacji

Wolumen ruchu, przychody oraz średnie stawki dotyczą usług realizowanych w roamingu aktywnym (ang. outbound roaming), tj. usług inicjowanych przez klientów polskich operatorów korzystających za granicą z sieci zagranicznych operatorów.

Dynamiki wolumenu ruchu oraz przychodów zostały określone na podstawie zagregowanych danych operatorów, tj. zagregowanego ruchu oraz zagregowanych przychodów.

Średnie stawki detaliczne w zakresie usług telefonii ruchomej, zostały określone na podstawie zagregowanych danych operatorów, tj. zagregowanych przychodów z usługi podzielonych przez zagregowany ruch [2].

$$\text{średnia stawka usługi} = \frac{\sum_{i=1}^n \text{przychód}_i}{\sum_{i=1}^n \text{ruch}_i} \quad 1,2 \dots n - \text{kolejny operator}$$

[2]

Średnie stawki obliczono na podstawie ruchu pochodzącego z faktur wystawianych przez operatorów konsumentom (tzw. ruchu bilingowego).

Analizie poddane zostały następujące usługi telefonii ruchomej:

- połączenia głosowe inicjowane (MOC);
- połączenia głosowe odbierane (MTC, ang. *Mobile Terminated Call*);
- wiadomości SMS inicjowane (SMS MO);
- transmisja danych.

Porównanie stawek dotyczyło wybranego okresu funkcjonowania Rozporządzenia, tj. 1 lipca – 30 września 2010 r. (3q '10) oraz 1 października – 31 grudnia 2010 r. (4q '10).

W przypadku usług połączeń głosowych analizie poddany został następujący zakres geograficzny realizacji usług:

- Unia Europejska / Europejski Obszar Gospodarczy (EU / EEA);
- Reszta świata (RoW).

W przypadku usług wiadomości SMS oraz transmisji danych analizie poddany został następujący zakres geograficzny realizacji usług:

- Unia Europejska / Europejski Obszar Gospodarczy (EU / EEA);
- Reszta świata (RoW);
- Całość (Total).

W przypadku usług połączeń głosowych analizie poddane zostały grupy klientów:

- usług abonamentowych (post-paid) – w tym klienci korzystający ze standardowych ofert dla biznesu;
- usług przedpłaconych (pre-paid);
- specjalnych usług biznesowych (special corporate) – klienci korzystający w roamingu z indywidualnie negocjowanych ofert, nieosiągalnych dla pozostałych klientów sieci.

W przypadku usług wiadomości SMS analizie poddane zostały wiadomości:

- realizowane w ramach eurtaryfy SMS (euro);
- realizowane poza eurotaryfą SMS (non-euro).

W przypadku usług transmisji danych analizie poddana została transmisja realizowana:

- w ramach grupy kapitałowej / markowej (group);

- poza grupą (non-group).

W zakresie połączeń głosowych przedstawiono ruch:

- rzeczywisty (ang. actual) – tj. realny czas trwania połączeń głosowych
- bilingowy (ang. billed) – tj. pochodzący z faktur rozliczeń międzyoperatorskich.

W raporcie uwzględnieni zostali następujący operatorzy infrastrukturalni (MNO):

- Polkomtel S.A.
- Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o.
- Polska Telefonia Komórkowa Centertel Sp. z o.o.
- P4 Sp. z o.o.

oraz operatorzy wirtualni (MVNO, ang. *Mobile Virtual Network Operator*):

- Aspiro Sp. z o.o.
- Aster Sp. z o.o.
- CP Telecom Sp. z o.o.
- Crowley Data Poland Sp. z o.o.
- Cyfrowy Polsat S.A.
- FM Group Mobile Sp. z o.o.
- GG Network S.A.
- Inea S.A.
- MediaTel S.A.
- MNI Mobile S.A.
- Mobile Entertainment Company Sp. z o.o.
- Netia S.A.
- Telefonia Dialog S.A.
- Hyperion S.A.

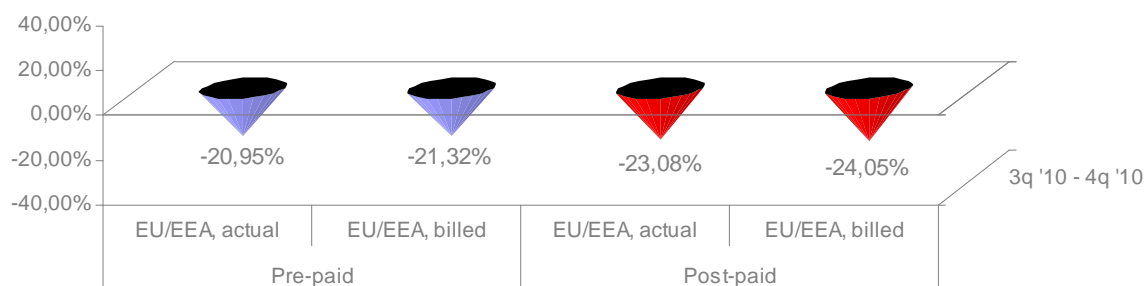
Średnie detaliczne stawki usług zostały wyrażone w walucie euro, bez VAT:

- dla usług połączeń głosowych, wiadomości SMS oraz transmisji danych w 3q i 4q '10 przyjęto referencyjny kurs wymiany z dnia 31 maja 2010 r., ogłoszony przez Europejski Bank Centralny w dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej z dnia 1 czerwca 2010 r., który wynosił 4,0791 PLN za 1 EUR.

4.2 Wolumen ruchu

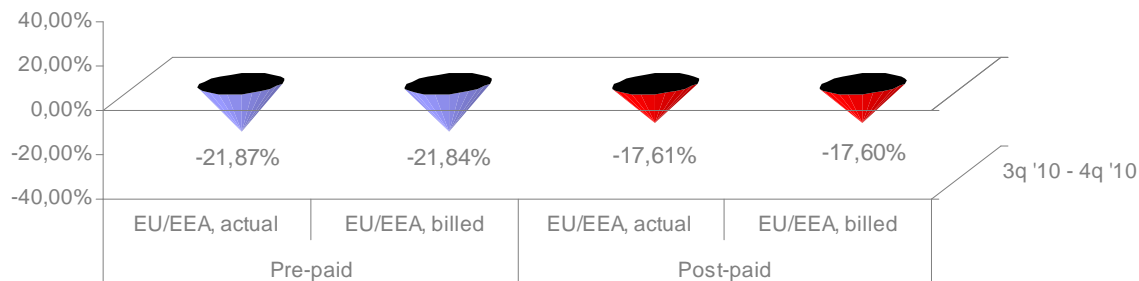
Poniżej przedstawiono zmiany wolumenu ruchu usług w roamingu aktywnym.

Wykres 10. Dynamika detalicznego ruchu połączeń głosowych wykonywanych w eurotaryfie przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10



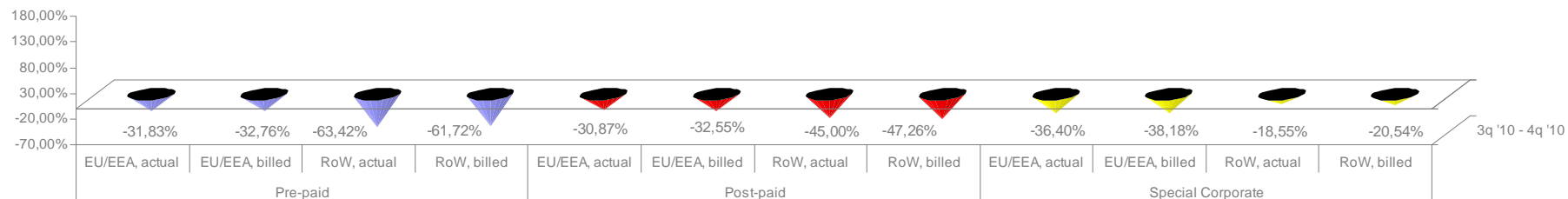
Źródło: UKE.

Wykres 11. Dynamika detalicznego ruchu połączeń głosowych odbieranych w eurotaryfie przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10



Źródło: UKE.

Wykres 12. Dynamika detalicznego ruchu połączeń głosowych wykonywanych poza eurotaryfą przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10. Źródło: UKE



Wykres 13. Dynamika detalicznego ruchu połączeń głosowych odbieranych poza eurotaryfą przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10. Źródło: UKE

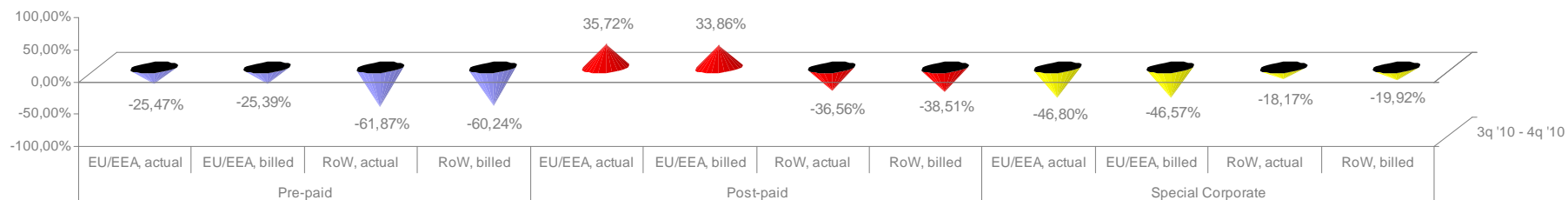
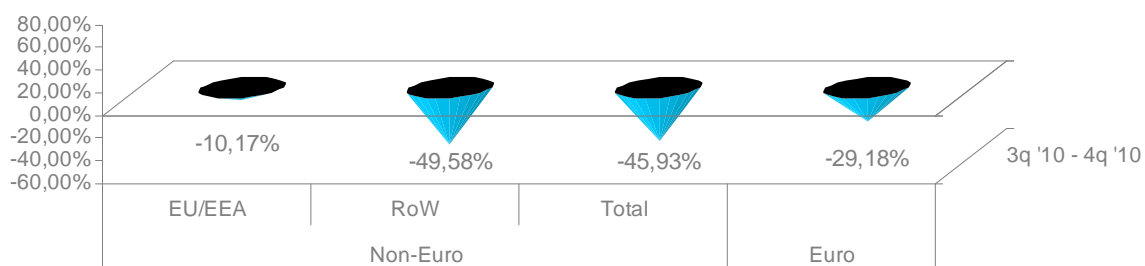


Tabela 2. Różnice między detalicznym ruchem rzeczywistym a bilingowym połączeń głosowych wykonywanych (MOC) i dobieranych (MTC) w roamingu międzynarodowym

			Pre-paid		Post-paid		Special corporate	
			MOC	MTC	MOC	MTC	MOC	MTC
w eurotaryfie	EU/EEA	3q '10	8,62%	0,29%	7,24%	0,27%	-	-
		4q '10	8,11%	0,32%	5,89%	0,28%	-	-
poza eurotaryfą	EU/EEA	3q '10	8,53%	0,30%	11,04%	3,62%	4,68%	4,68%
	RoW	3q '10	19,01%	16,82%	25,40%	11,93%	13,67%	14,53%
	EU/EEA	4q '10	7,05%	0,40%	8,34%	2,20%	1,74%	5,13%
	RoW	4q '10	24,56%	21,80%	20,23%	8,49%	10,90%	12,07%

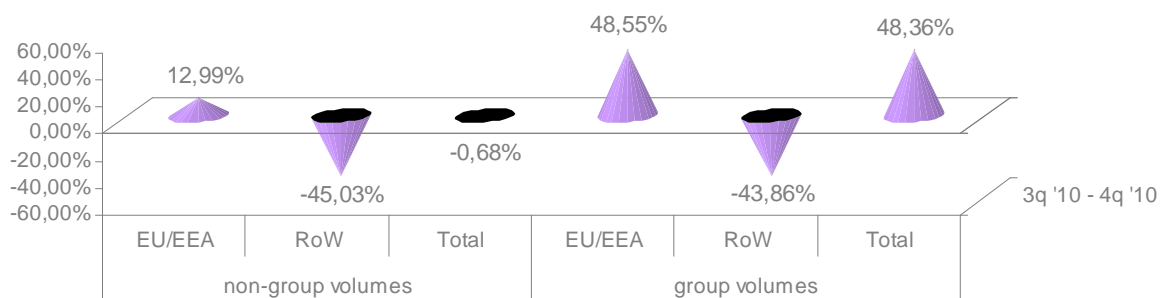
Źródło: UKE.

Wykres 14. Dynamika detalicznego ruchu wiadomości SMS wysłanych przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10



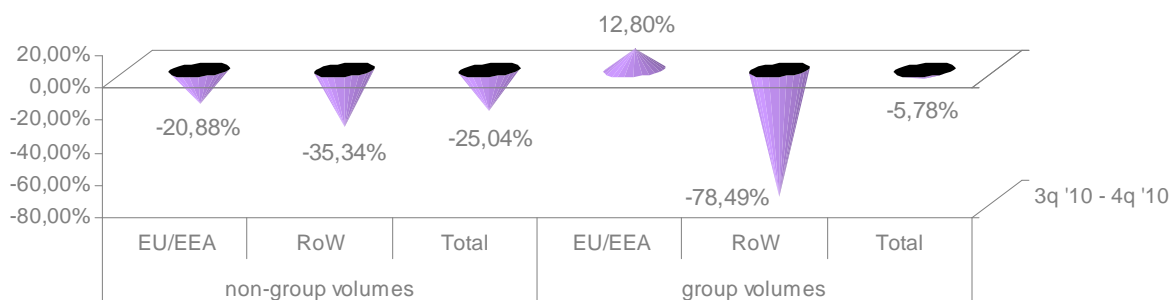
Źródło: UKE.

Wykres 15. Dynamika detalicznego ruchu transmisji danych realizowanej przez klientów usług przedpłaconych polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10



Źródło: UKE.

Wykres 16. Dynamika detalicznego ruchu transmisji danych realizowanej przez klientów abonamentowych polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10

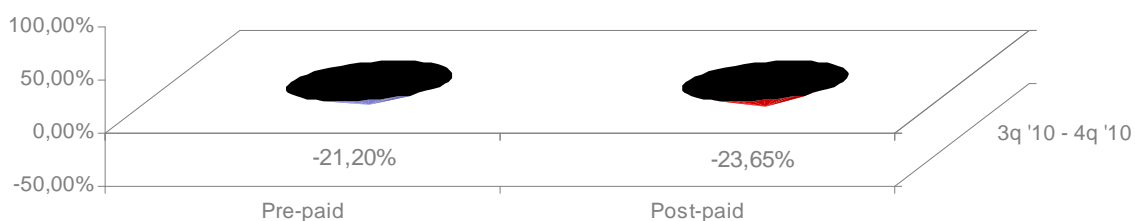


Źródło: UKE.

4.3 Przychody

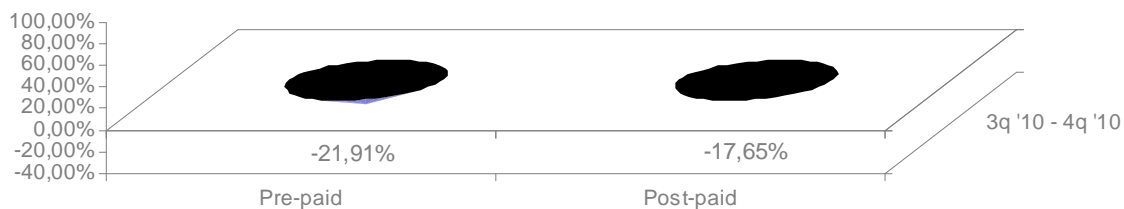
Poniżej przedstawiono zmiany przychodów z usług w roamingu aktywnym.

Wykres 17. Dynamika detalicznych przychodów z połączeń głosowych wykonywanych w eurotaryfie przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10



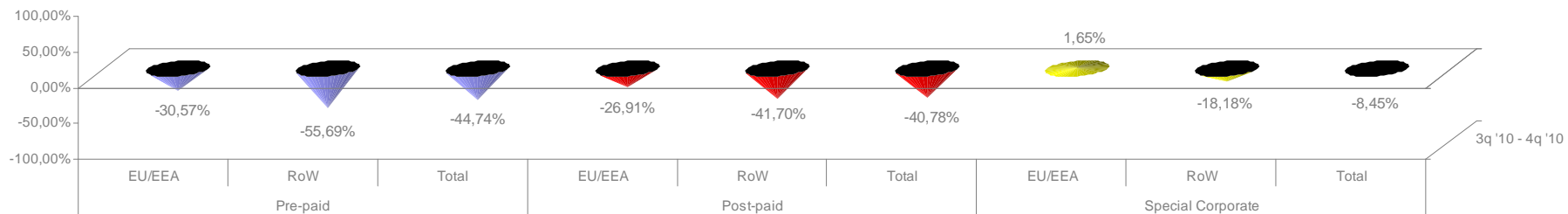
Źródło: UKE.

Wykres 18. Dynamika detalicznych przychodów z połączeń głosowych odbieranych w eurotaryfie przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10

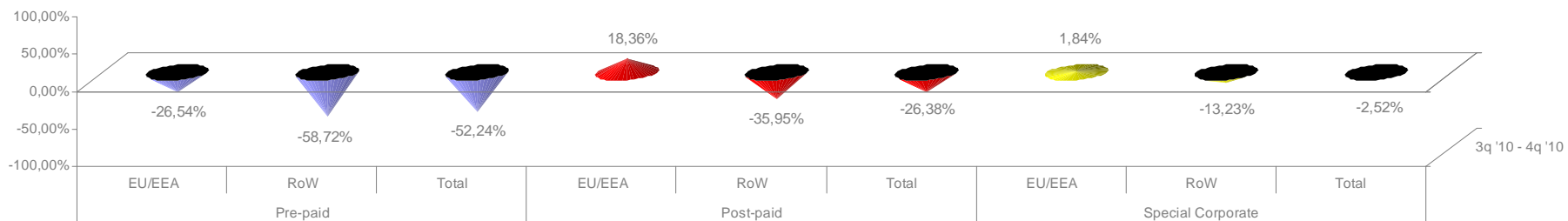


Źródło: UKE.

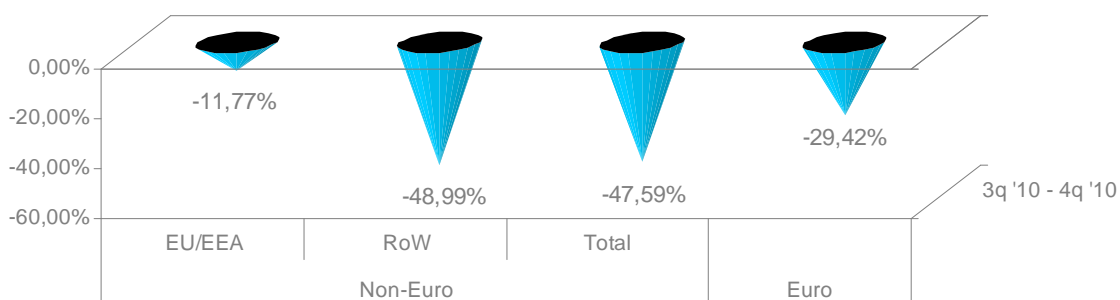
Wykres 19. Dynamika detalicznych przychodów z połączeń głosowych wykonywanych poza eurotaryfą przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10. Źródło: UKE.



Wykres 20. Dynamika detalicznych przychodów z połączeń głosowych odbieranych poza eurotaryfą przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10. Źródło: UKE.

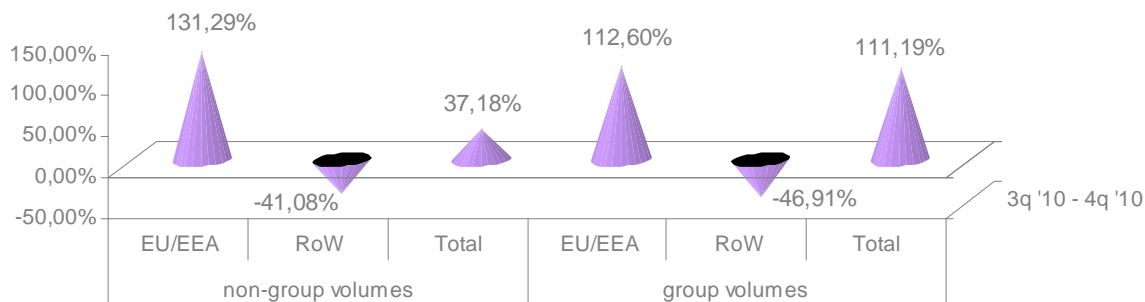


Wykres 21. Dynamika detalicznych przychodów z wiadomości SMS wysyłanych przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10



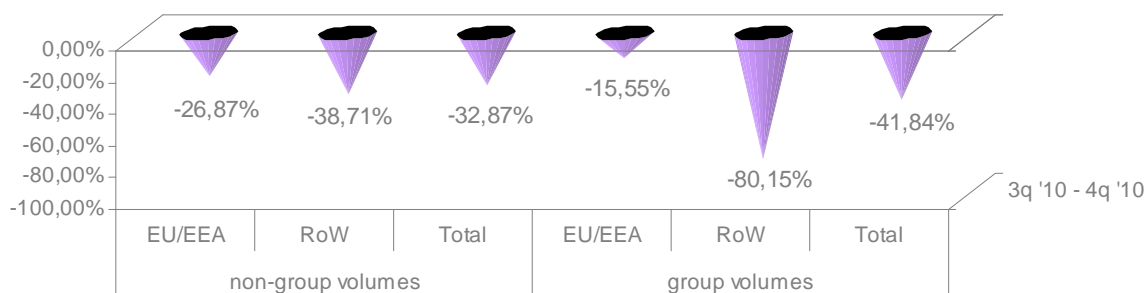
Źródło: UKE.

Wykres 22. Dynamika detalicznych przychodów z transmisji danych realizowanej przez klientów usług przedpłaconych polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10



Źródło: UKE.

Wykres 23. Dynamika detalicznych przychodów z transmisji danych realizowanej przez klientów abonamentowych polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10

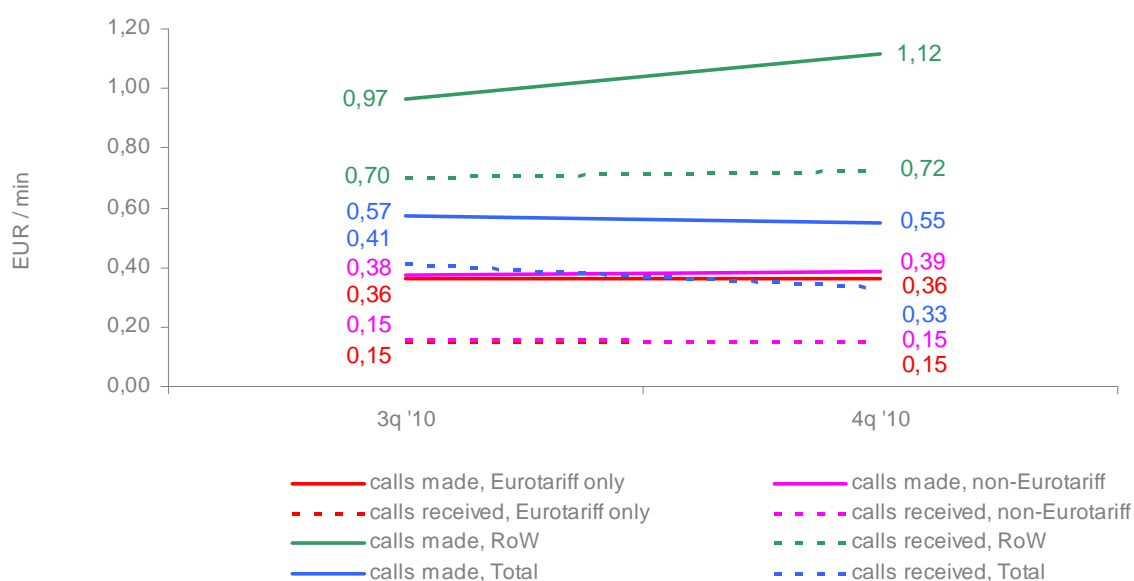


Źródło: UKE.

4.4 Średnie stawki

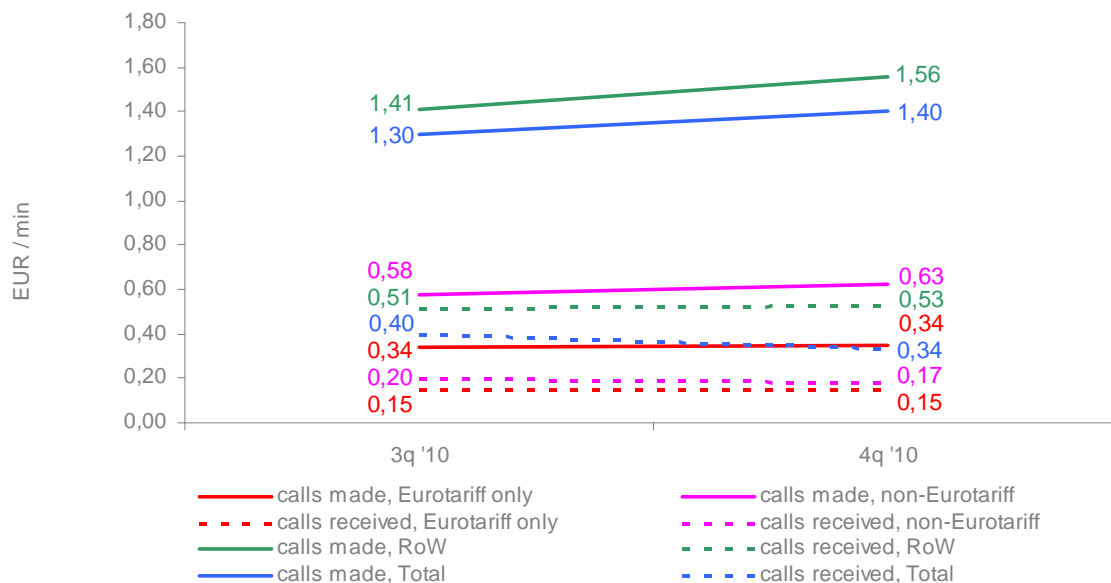
Poniżej przedstawiono średnie stawki usług w roamingu aktywnym.

Wykres 24. Średnie stawki detaliczne za połączenia głosowe realizowane przez klientów usług przedpłaconych polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10



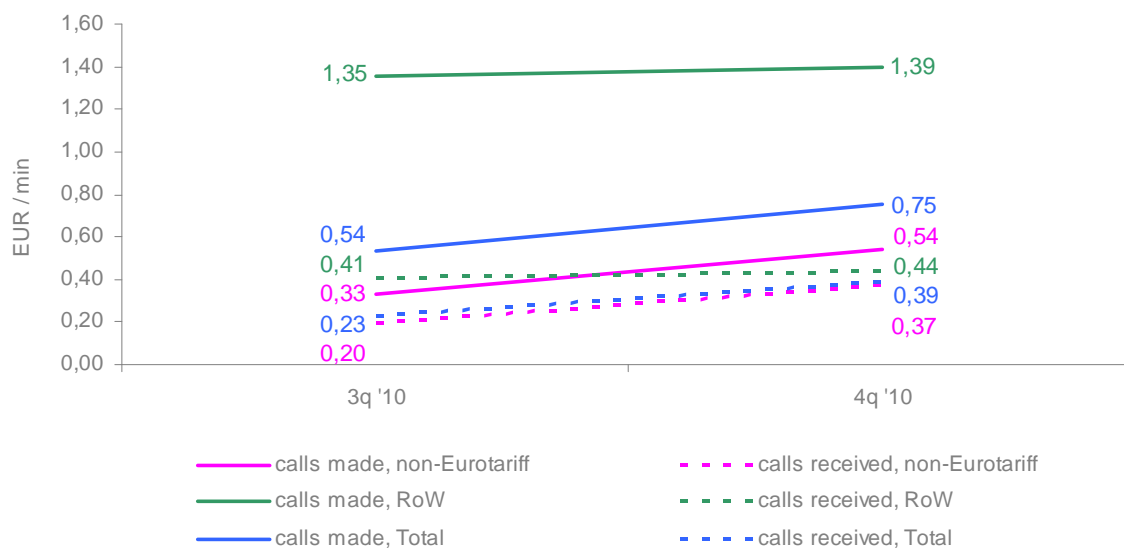
Źródło: UKE.

Wykres 25. Średnie stawki detaliczne za połączenia głosowe realizowane przez klientów abonamentowych polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10



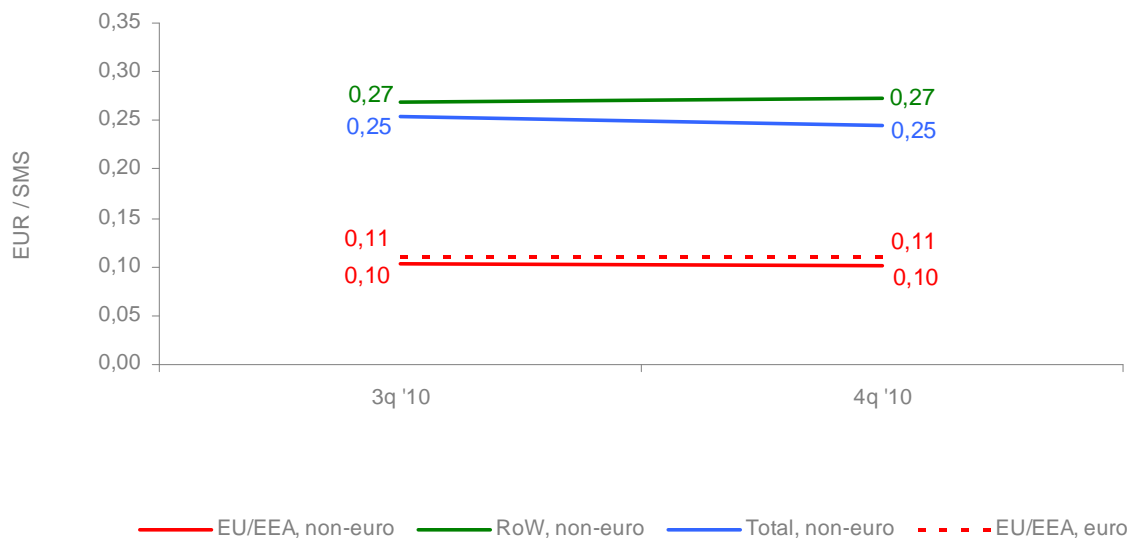
Źródło: UKE.

Wykres 26. Średnie stawki detaliczne za połączenia głosowe realizowane przez specjalnych klientów biznesowych polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10



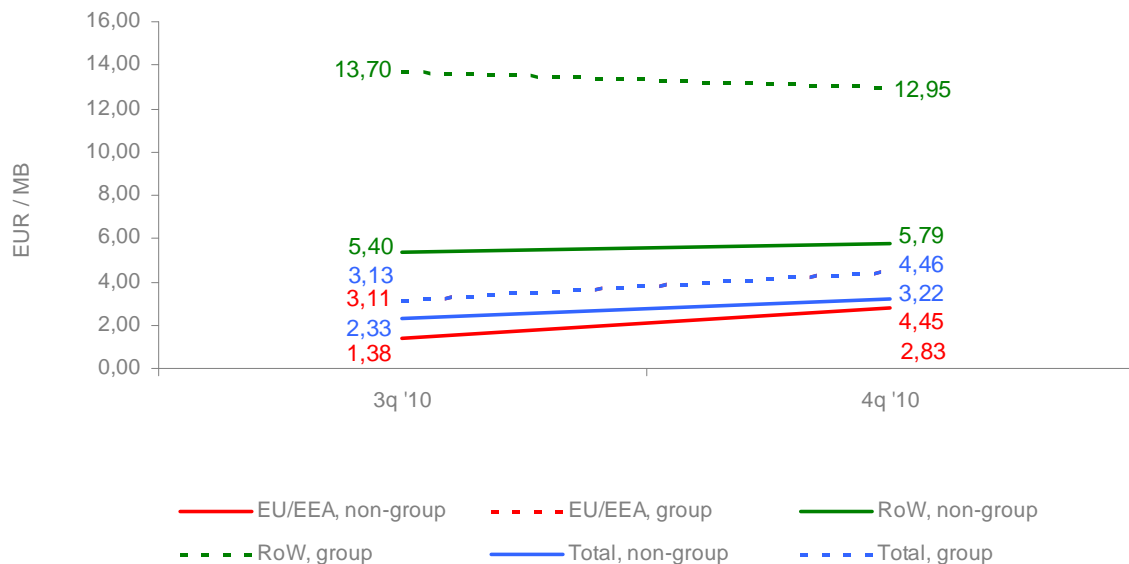
Źródło: UKE.

Wykres 27. Średnie stawki detaliczne za wiadomości SMS wysyłane przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10



Źródło: UKE.

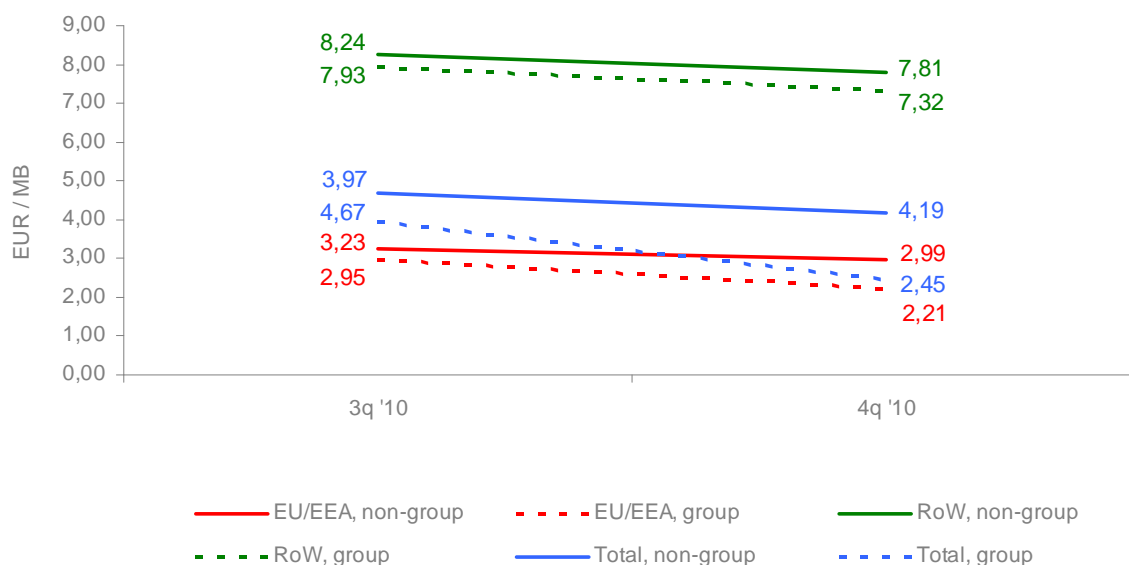
Wykres 28. Średnie stawki detaliczne za transmisję danych realizowaną przez klientów usług przedpłaconych polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10



Źródło: UKE.

Komentarz: Prezentowane stawki z krajami reszty świata poza grupą nie są reprezentatywne.

Wykres 29. Średnie stawki detaliczne za transmisję danych realizowaną przez klientów abonamentowych polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10



Źródło: UKE.

4.5 Podsumowanie

W zakresie detalicznego ruchu połączeń głosowych realizowanych w ramach eurotaryfy przez klientów polskich operatorów w krajach Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego, w okresie 3q '10 – 4q '10 odnotowano same spadki wolumenów, w tym największy w przypadku połączeń głosowych wykonywanych przez klientów post-paid, ok. 24% (Wykres 10) oraz o ok. 22% dla połączeń odbieranych przez klientów pre-paid (Wykres 11). Praktycznie analogiczna sytuacja dotyczyła połączeń realizowanych przez klientów polskich operatorów poza eurotaryfą, zarówno w krajach Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego jak również w krajach reszty świata. Dla połączeń wykonywanych (Wykres 12) jak i odbieranych (Wykres 13) okres 3q '10 – 4q '10 w większości charakteryzował się spadkami wolumenów ruchu, za wyjątkiem połączeń odbieranych przez klientów abonamentowych w ramach Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego, dla których wzrost wyniósł 36% dla ruchu rzeczywistego i 34% dla bilowanego.

Zmiany w ruchu połączeń głosowych znalazły odzwierciedlenie w detalicznych przychodach krajowych operatorów. W zakresie połączeń realizowanych w ramach eurotaryfy we wszystkich analizowanych przypadkach odnotowano spadki przychodów dla połączeń wykonywanych (Wykres 17) i odbieranych (Wykres 18). Zbliżona sytuacja dotyczyła przychodów z realizacji połączeń głosowych poza eurotaryfą, gdzie odnotowano wzrosty jedynie dla połączeń wykonywanych (Wykres 19) i odbieranych (Wykres 20) przez specjalnych klientów biznesowych w ramach Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego – w obu przypadkach o ok. 2%; oraz dla połączeń odbieranych przez klientów abonamentowych w ramach Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego – o ok. 18%.

Detaliczne stawki połączeń głosowych charakteryzowały się w analizowanym okresie brakiem znaczących spadków. W ramach eurotaryfy, zarówno klienci pre-paid (Wykres 24) jak i post-paid (Wykres 25) płacili w 4q '10 za minutę wykonywanego połączenia głosowego ok. 0,36 – 0,34 EUR z VAT. Za połączenia głosowe odbierane w eurotaryfie były to stawki na poziomie 0,15 EUR/min. W dalszym ciągu połączenia głosowe w ramach eurotaryfy są najtańszymi spośród wszystkich oferowanych klientom. Zdecydowanie najdroższe połączenia realizują klienci polskich sieci w krajach reszty świata, gdzie w 4q '10 stawki połączeń wykonywanych osiągały średni poziom 1,12 EUR/min dla klientów pre-paid, 1,56 EUR/min dla klientów post-paid oraz 1,39 EUR/min dla klientów typu special corporate (Wykres 26).

W zakresie detalicznego ruchu wiadomości SMS największy spadek odnotowały usługi realizowane przez klientów polskich operatorów w krajach reszty świata o ok. 50% (Wykres 14). Zainteresowanie usługami w ramach eurotaryfy SMS spadło w okresie 3q '10 – 4q '10 o ok. 29%.

Z powyższych zmian wolumenów wprost wynikały spadki detalicznych przychodów z usług SMS, w tym największy i analogiczny do ruchu, dla usług realizowanych przez klientów polskich sieci w krajach reszty świata o ok. 49% (Wykres 21). Spadek w ramach eurotaryfy SMS wyniósł w okresie 3q '10 – 4q '10 ok. 29%.

Detaliczna średnia stawka usługi wysyłania SMS w ramach eurotaryfy SMS wynosiła w analizowanym okresie 0,11 PLN/SMS (Wykres 27) i była równa dopuszczalnemu maksymalnemu poziomowi. Najwyższe stawki dotyczyły usług realizowanych w krajach reszty świata i utrzymywały się w okresie 3q '10 – 4q '10 na poziomie ok. 0,27 EUR/SMS.

Pesymistycznie przedstawiała się sytuacja usług transmisji danych, gdzie w analizowanym okresie również odnotowano wiele spadków detalicznych wolumenów, w tym największe dla usług realizowanych w krajach reszty świata przez klientów post-paid polskich sieci w grupie operatorów powiązanych kapitałowo / marką – o ok. 79% (Wykres 16). W przypadku klientów pre-paid odnotowano aż trzy wzrosty wolumenu, w tym największy dla usług realizowanych w grupie w ramach Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego – o ok. 49% (Wykres 15).

Z powyższych zmian w wolumenach transmisji danych wprost wynikały spadki detalicznych przychodów, w tym największe właśnie dla usług realizowanych w grupie w krajach reszty świata przez klientów post-paid polskich sieci - o ok. 80% (Wykres 23). Natomiast wskazywane zmiany wolumenów dla klientów pre-paid przełożyły się na zbliżone wzrosty przychodów z transmisji danych, w tym największy z usług w krajach Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego – o ok. 131% poza grupą oraz o ok. 113% w grupie operatorów powiązanych kapitałowo / marką (Wykres 22).

Nieregulowane detaliczne stawki za transmisję danych realizowaną w ramach Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego w przypadku klientów pre-paid plasowały się w 4q '10 na poziomie 4,45 EUR/MB w grupie oraz 2,83 EUR/MB poza grupą (Wykres 28), z kolei dla klientów post-paid odpowiednio na poziomie 2,21 oraz 2,99 EUR/MB (Wykres 29). Analogicznie jak w przypadku połączeń głosowych i wiadomości SMS najdrożej płacili klienci polskich sieci korzystający z transmisji danych w krajach reszty świata, gdzie średnia stawka za 1 MB w 4q '10 wynosiła dla klientów pre-paid 12,95 EUR w grupie oraz 5,79 EUR poza grupą, zaś dla klientów post-paid 7,32 EUR w grupie oraz 7,81 EUR poza grupą operatorów powiązanych kapitałowo / marką.

5. Ceny detaliczne

5.1 Metoda doboru cen

Raport dotyczy usług świadczonych w roamingu międzynarodowym, jednakże celem zobrazowania relacji cenowych przedstawiono ceny usług w roamingu w zestawieniu z cenami oferowanymi tym samym klientom sieci w ramach ofert krajowych. Stąd też w raporcie uwzględnione zostały usługi:

- krajowe
- w roamingu, wewnątrz Wspólnoty.

Analizie poddane zostały następujące usługi telefonii ruchomej:

- połączenia głosowe wykonywane;
- połączenia głosowe odbierane;
- wiadomości SMS wysyłane;
- wiadomości MMS wysyłane²;
- transmisja danych.

W przypadku każdego z operatorów, źródłem informacji o cenach była strona internetowa oraz infolinia operatora. Aktualne ceny zostały podane wg stanu na 27 września 2010 r.

Raport dot. cen oferowanych w roamingu przez operatora telefonii ruchomej został przedstawiony w trzech profilach³:

- klient abonamentowy indywidualny (post-paid);
- klient abonamentowy biznesowy (biznes);
- klient usług przedpłaconych (pre-paid).

W zakresie krajowym uwzględnione zostały aktualne, popularne plany taryfowe. W zakresie roamingu uwzględnione zostały plany taryfowe z roamingiem wewnątrz Wspólnoty. W obu przypadkach, prezentowane ceny nie uwzględniają rozwiązań promocyjnych obniżających ceny wybranych usług, a jedynie tzw. podstawowe plany taryfowe.

W przypadku ofert krajowych ceny usług wybrane zostały wg następujących priorytetów:

- najniższa cena usługi (priorytet: połączenie głosowe > SMS > MMS > transmisja danych) spośród dostępnych przy różnych planach taryfowych, kwotach zobowiązania, okresach zobowiązania (w przypadku różnicowania - ceny dla okresu trwania umowy na czas określony);
- cena dla użytkownika rozpoczynającego korzystanie z usług sieci, w ofercie z telefonem (jeśli dostępna);
- usługi typu off-net realizowane z większością krajowych operatorów telefonii ruchomej;
- w przypadku braku konkretnej stawki za usługę w ramach pakietu, stawka po wyczerpaniu pakietu.

W przypadku ofert w roamingu ceny usług wybrane zostały wg następujących priorytetów:

- oferta roamingowa odpowiadająca ofercie krajowej;
- strefa odpowiadająca krajom Wspólnoty/zawierająca najwięcej krajów Wspólnoty (w przypadku różnicowania stawek w kierunku: do Polski i do innych krajów Wspólnoty wybierano stawkę do Polski);
- oferta poza grupą kapitałową / markową⁴.

² Zgodnie z art. 2 (2) Rozporządzenia nr 544 usługa transmisji danych w roamingu regulowanym obejmuje przekazywanie lub odbieranie wiadomości MMS. Na potrzeby cen detalicznych raportu przyjęto założenie, iż przez transmisję danych rozumie się pakietową transmisję danych, z wyłączeniem wiadomości MMS, które na poziomie ofert detalicznych dla klientów sieci, traktowane są jako odrębna usługa.

³ Nie uwzględniono oferty dla biznesowego klienta usług przedpłaconych Aspiro Sp. z o.o.

⁴ 3.1 Metoda kalkulacji, definicja grupy.

Raport opracowany został z punktu widzenia polskiego klienta. Ceny usług w roamingu dotyczą usług realizowanych w roamingu aktywnym (ang. outbound roaming), tj. usług inicjowanych przez klientów polskich operatorów korzystających za granicą z sieci zagranicznych operatorów.

Detaliczne ceny usług zostały wyrażone w walucie euro z VAT,

- dla usług połączeń głosowych, wiadomości SMS oraz transmisji danych w 3q i 4q '10 przyjęto referencyjny kurs wymiany z dnia 31 maja 2010 r., ogłoszony przez Europejski Bank Centralny w dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej z dnia 1 czerwca 2010 r., który wynosił 4,0791 PLN za 1 EUR.

Rozbieżności w zakresie cen detalicznych połączeń wg eurotaryfy, zawartych w raporcie oraz zawartych w Rozporządzeniu wynikają z faktu, iż na poziomie detalicznym Rozporządzenie reguluje ceny netto (bez VAT), z kolei w raporcie przedstawione są ceny brutto, tj. płacone przez klientów sieci.

Ponadto na potrzeby raportu zastosowano zaokrąglenia (liczba zmiennoprzecinkowa z dokładnością do setnych wartości), które mogą nieznacznie zawyżać ceny detaliczne oferowane przez operatorów.

W zakresie graficznej prezentacji wyników, w konsekwencji zaokrągleń te same wartości mogą być na wykresie prezentowane „słupkami” o różnej długości, co nie oznacza, iż jeden operator jest droższy od drugiego, w sytuacji gdy pobierają taką samą opłatę (co z kolei jest wyrażone za pomocą wartości liczbowej na „słupku”).

Dla cen podanych bez VAT, doliczano podatek (23%), stosując matematyczne zaokrąglenie groszy w wartości ceny.

Na danym wykresie prezentowani są wyłącznie operatorzy świadczący dany typ usługi, których oferta spełnia założenia metody doboru cen.

Ceny transmisji danych podane zostały w przeliczeniu na 1MB. Przyjęto, iż 1 MB = 1000 kB.

W raporcie uwzględnieni zostali operatorzy świadczący detaliczne usługi telefonii ruchomej wg stanu na 13 marca 2011 r.

W raporcie uwzględnieni zostali następujący operatorzy infrastrukturalni (MNO):

- Polkomtel S.A.
- Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o.
- Polska Telefonia Komórkowa Centertel Sp. z o.o.
- P4 Sp. z o.o.
- CenterNet S.A.
- Mobyland Sp. z o.o.

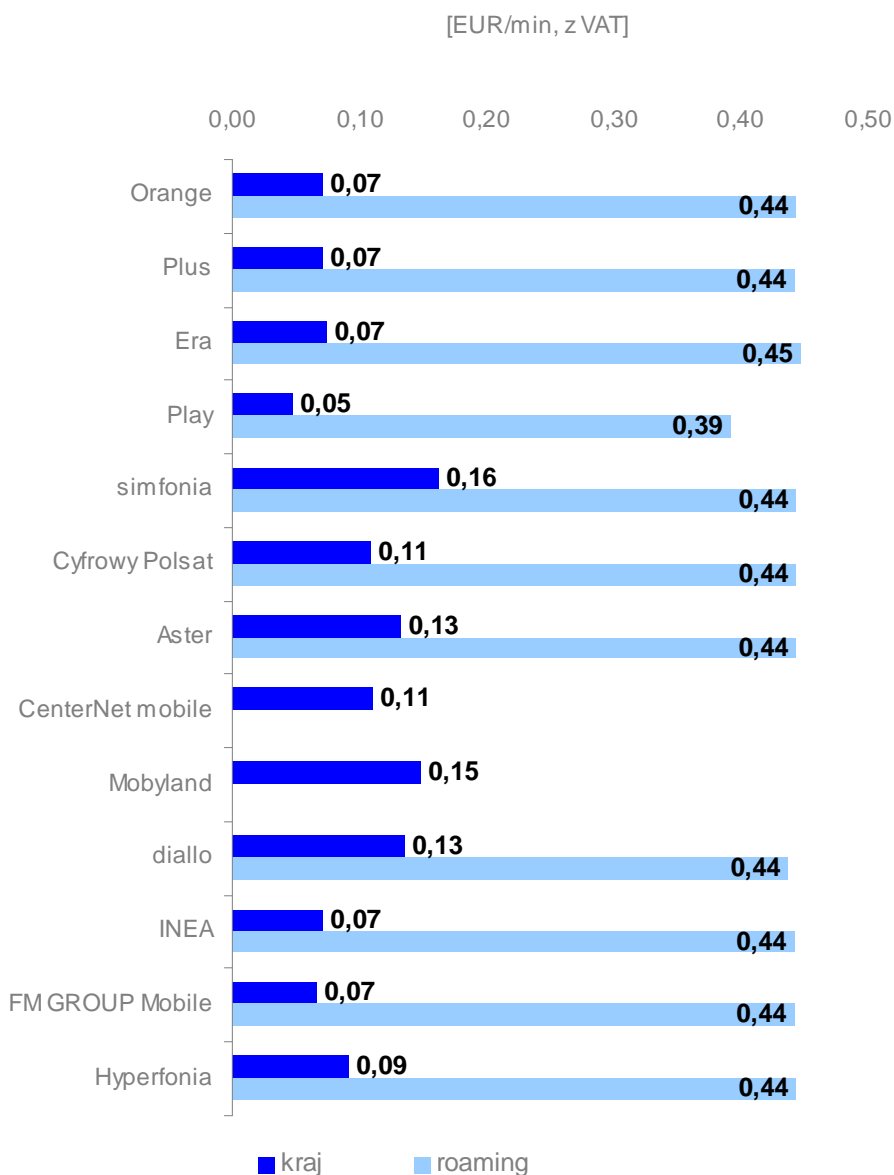
oraz operatorzy wirtualni (MVNO, ang. *Mobile Virtual Network Operator*):

- Aspiro S.A.
- Aster Sp. z o.o.
- CP Telecom Sp. z o.o.
- Crowley Data Poland Sp. z o.o.
- Cyfrowy Polsat S.A.
- GG Network S.A.
- Inea S.A.
- MNI Mobile S.A.
- MNI Telecom S.A.
- Mobile Entertainment Company Sp. z o.o.
- Netia S.A.
- Telefonia Dialog S.A.
- FM GROUP Mobile Sp. z o.o.
- Hyperion S.A.

5.2 Wykonywanie połączeń głosowych

Poniżej przedstawiono ceny detaliczne połączeń głosowych wykonywanych przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym oraz w kraju.

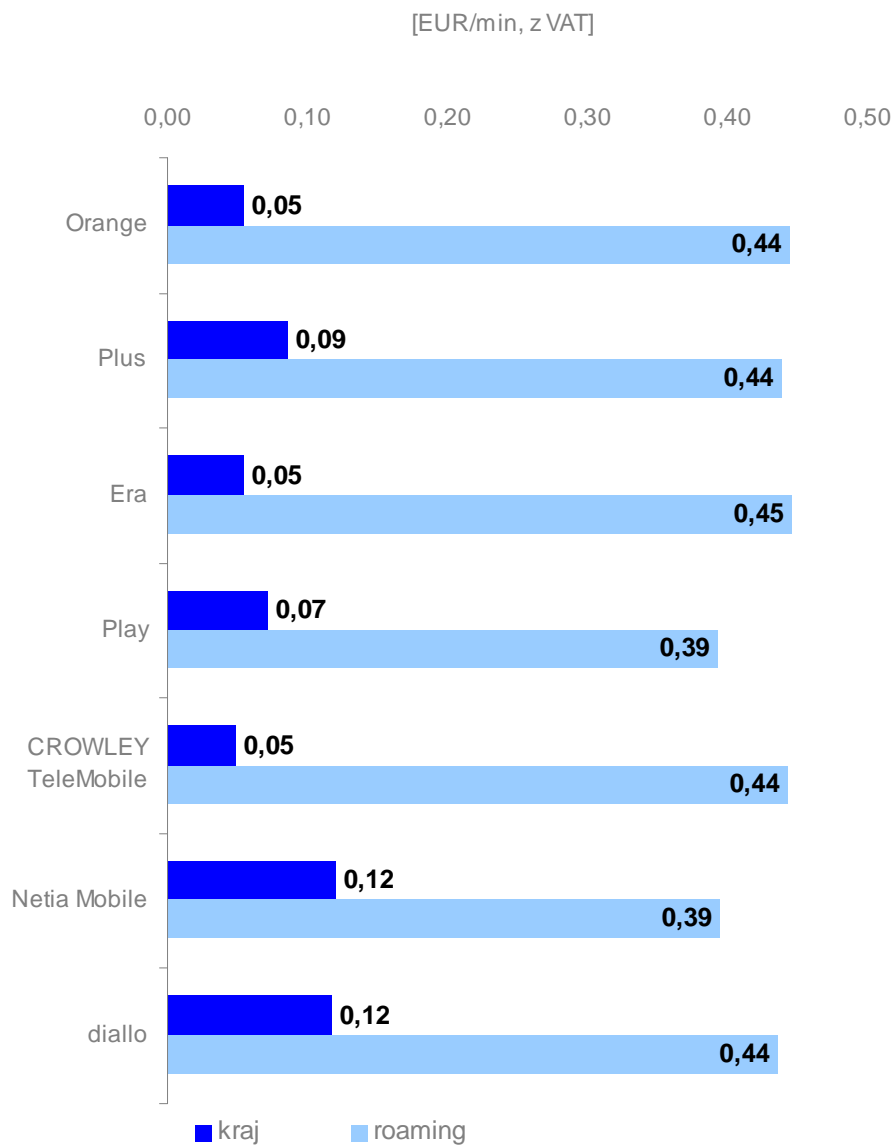
Wykres 30. Ceny połączeń głosowych inicjowanych przez indywidualnych klientów abonentowych



Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

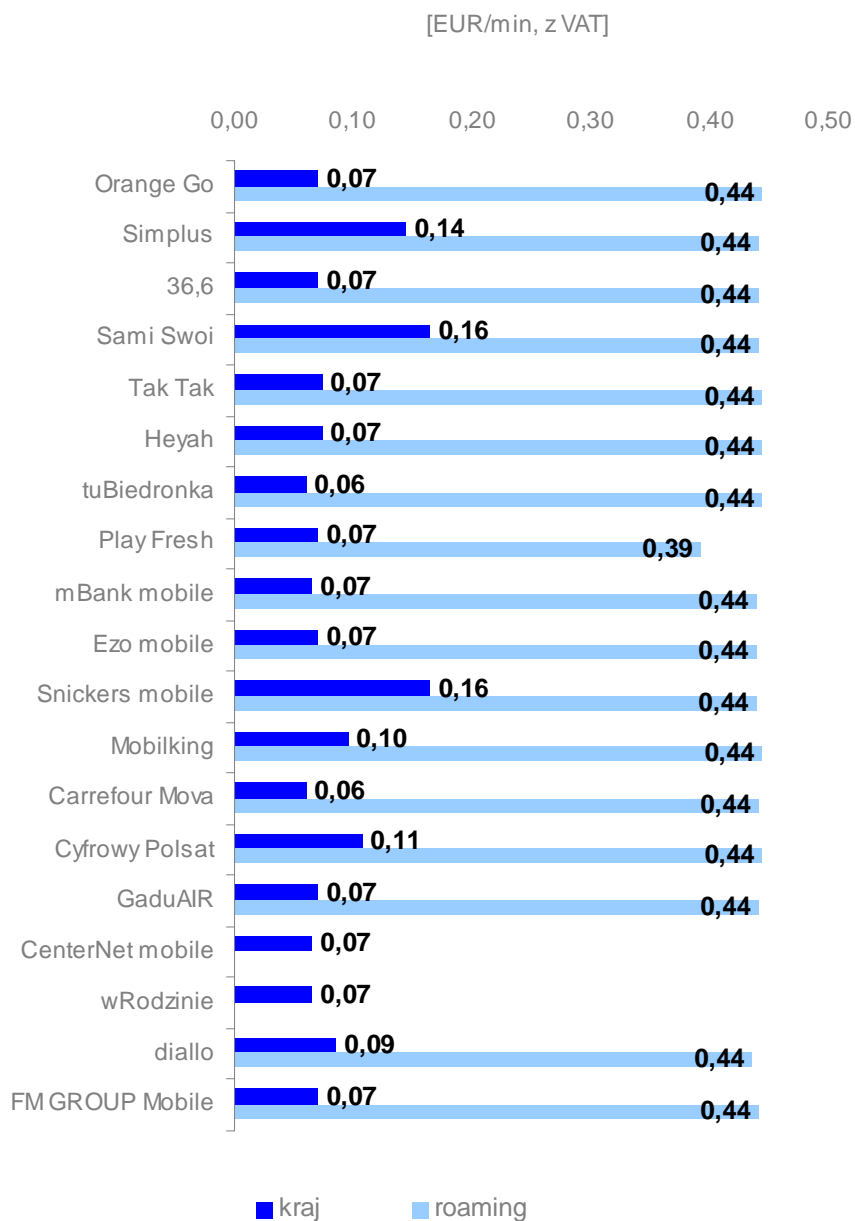
Komentarz: W ofertach CenterNet mobile oraz Mobyland brak usługi połączeń głosowych w roamingu.

Wykres 31. Ceny połączeń głosowych inicjowanych przez biznesowych klientów abonamentowych



Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Wykres 32. Ceny połączeń głosowych inicjowanych przez klientów usług przedpłaconych



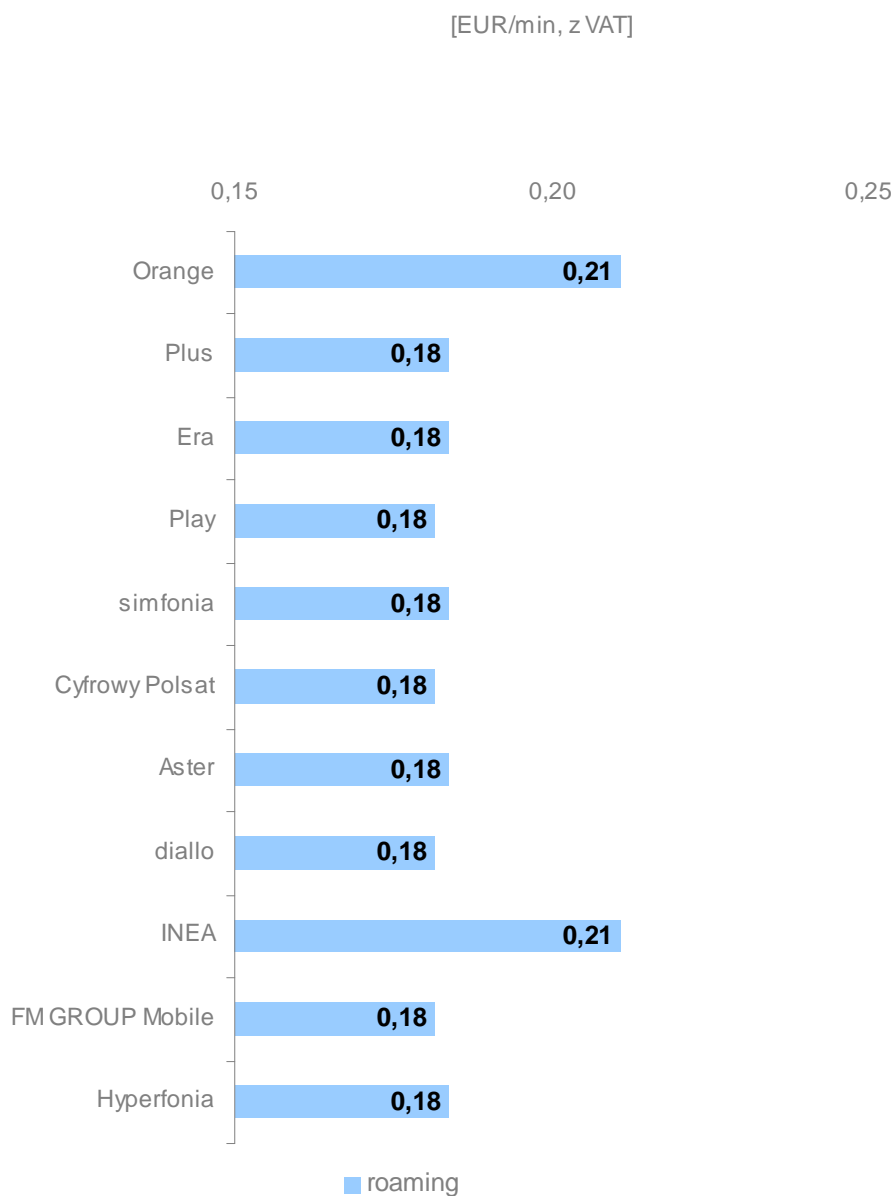
Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Komentarz: W ofertach CenterNet mobile oraz wRodzinie brak usługi połączeń głosowych w roamingu.

5.3 Odbieranie połączeń głosowych

Poniżej przedstawiono ceny detaliczne połączeń głosowych odbieranych przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym (usługa odbierania połączeń głosowych w kraju jest darmowa we wszystkich sieciach).

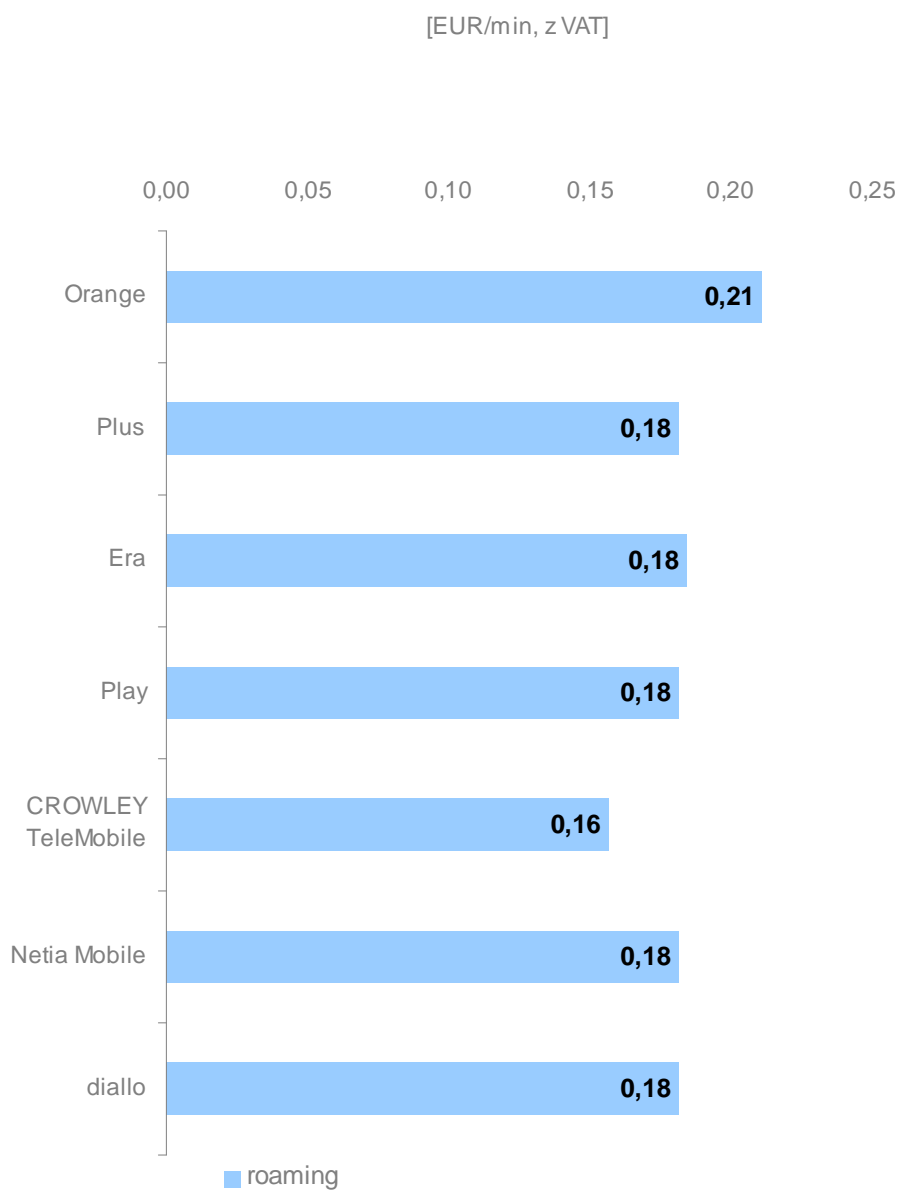
Wykres 33. Ceny połączeń głosowych odbieranych przez indywidualnych klientów abonamentowych



Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Komentarz: W ofercie krajowej odbieranie połączeń głosowych jest darmowe.

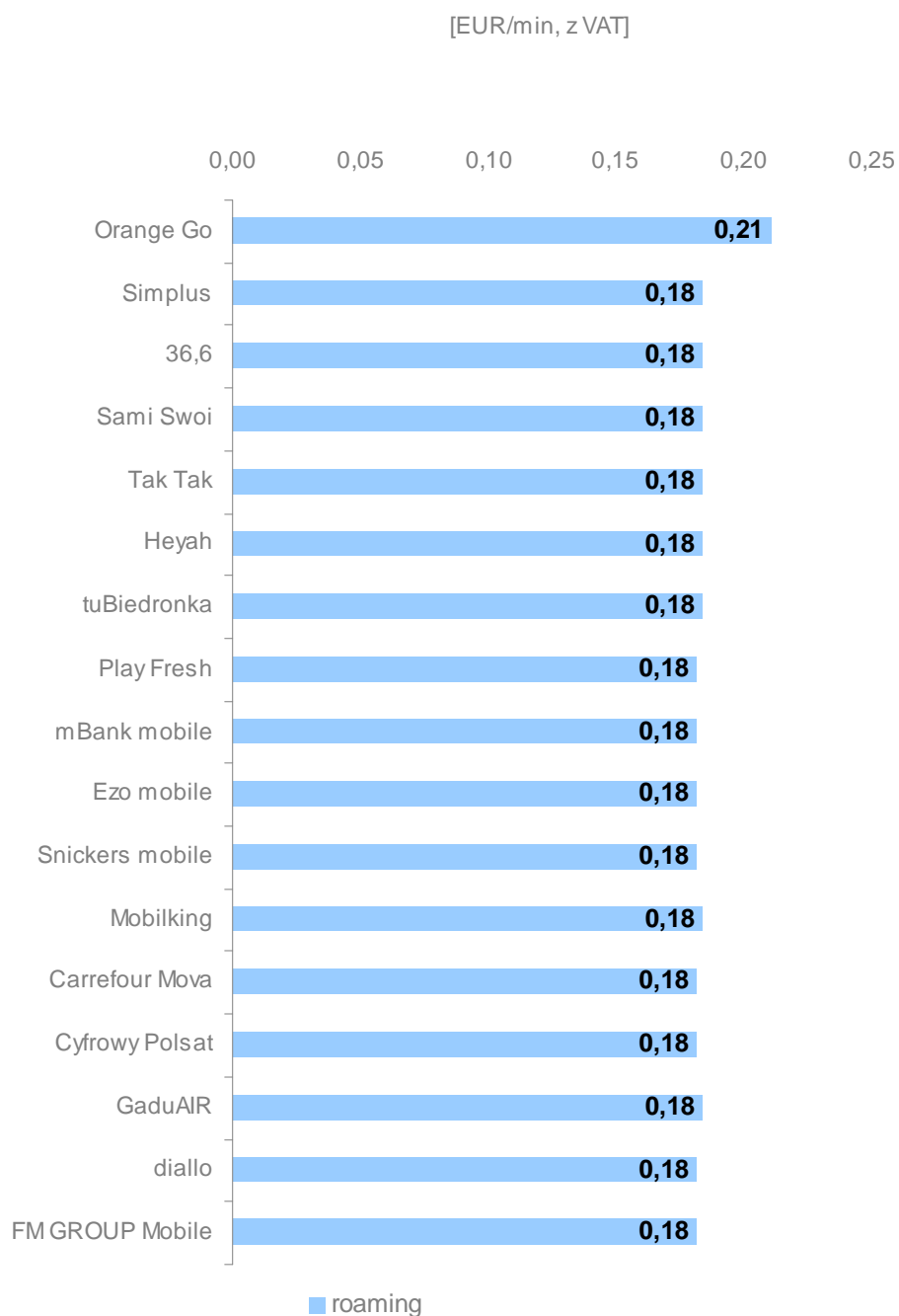
Wykres 34. Ceny połączeń głosowych odbieranych przez biznesowych klientów abonamentowych



Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Komentarz: W ofercie krajowej odbieranie połączeń głosowych jest darmowe.

Wykres 35. Ceny połączeń głosowych odbieranych przez klientów usług przedpłaconych



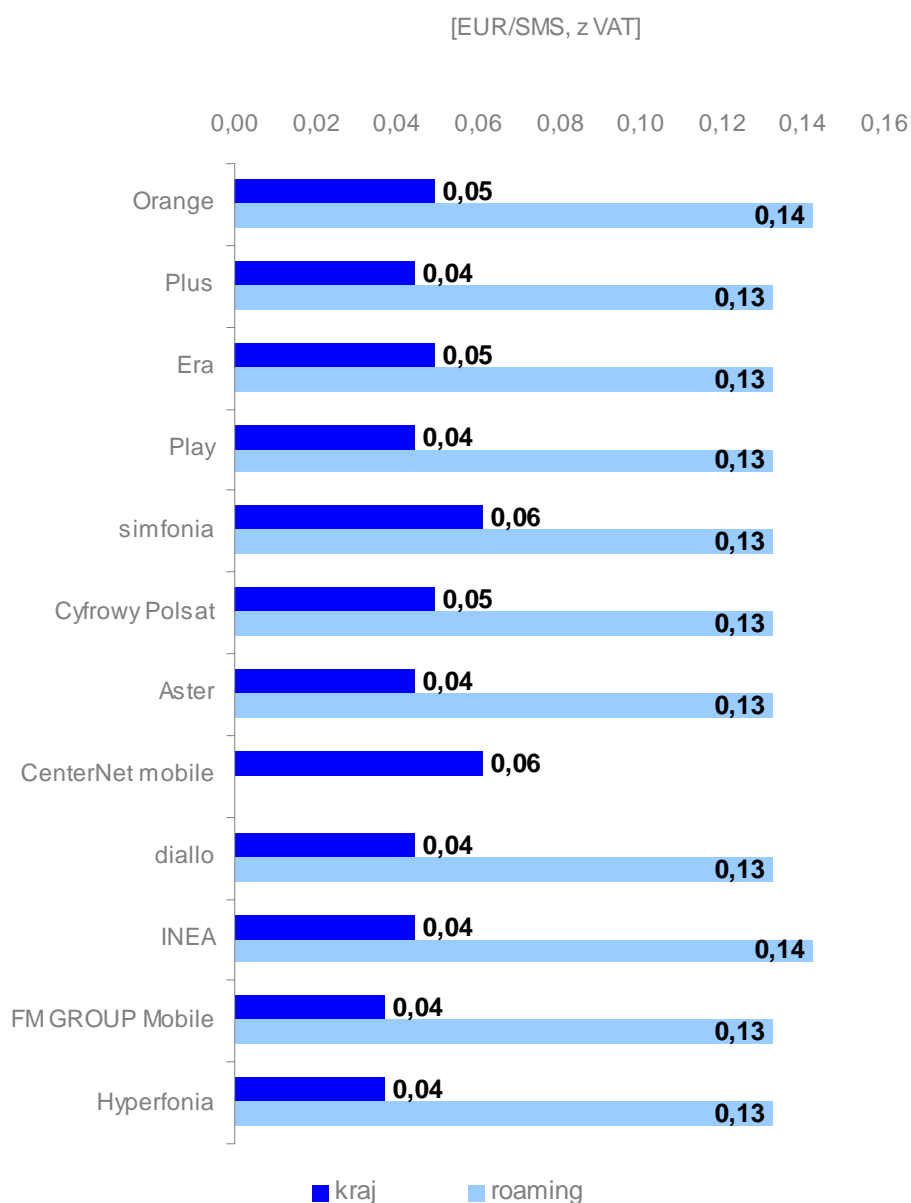
Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Komentarz: W ofercie krajowej odbieranie połączeń głosowych jest darmowe.

5.4 Wysłanie wiadomości SMS

Poniżej przedstawiono ceny detaliczne wiadomości SMS wysyłanych przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym oraz w kraju.

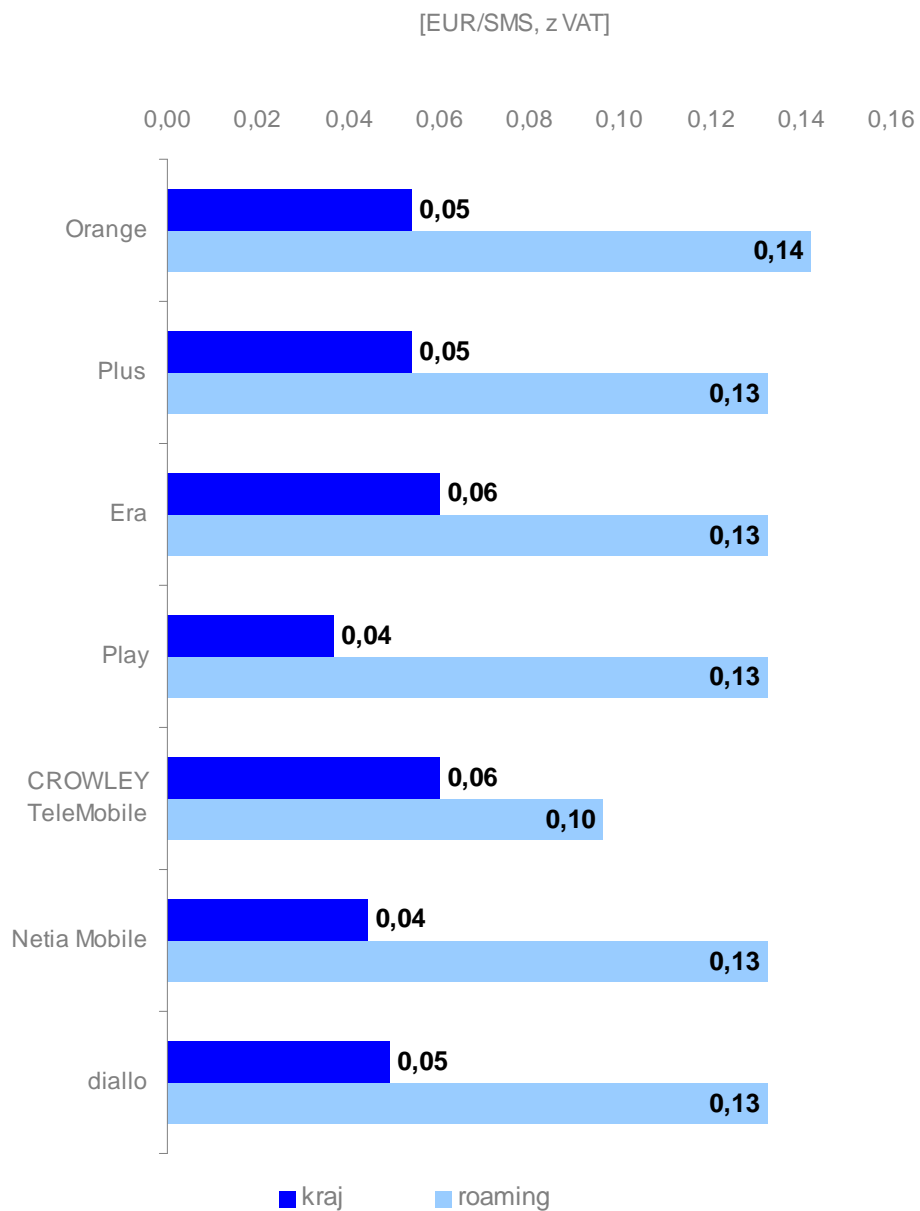
Wykres 36. Ceny wiadomości SMS wysyłanych przez indywidualnych klientów abonentowych



Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

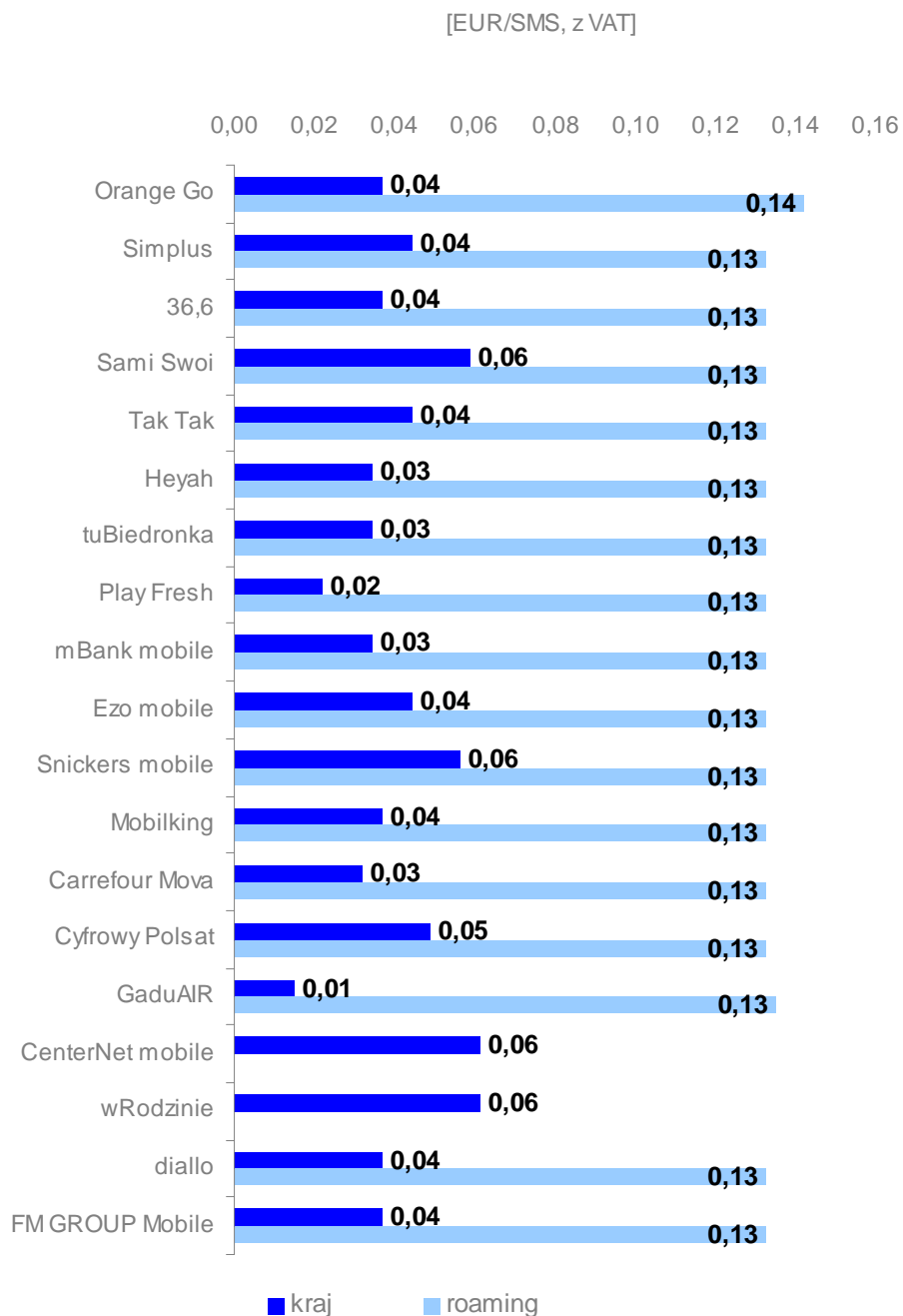
Komentarz: W ofercie CenterNet mobile brak usługi SMS w roamingu.

Wykres 37. Ceny wiadomości SMS wysyłanych przez biznesowych klientów abonamentowych



Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Wykres 38. Ceny wiadomości SMS wysłanych przez klientów usług przedpłaconych



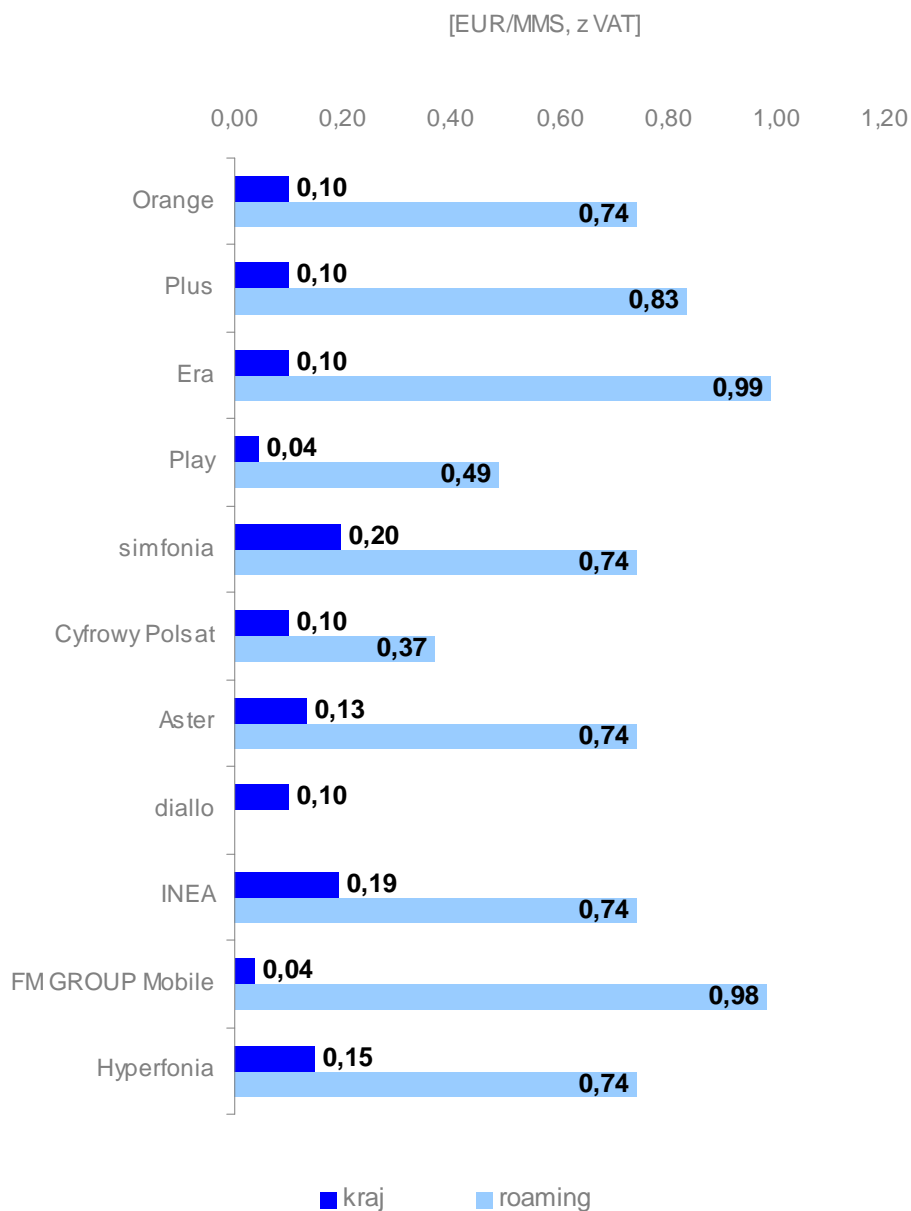
Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Komentarz: W ofercie CenterNet mobile oraz wRodzinie brak usługi SMS w roamingu.

5.5 Wysłanie wiadomości MMS

Poniżej przedstawiono ceny detaliczne wiadomości MMS wysyłanych przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym oraz w kraju.

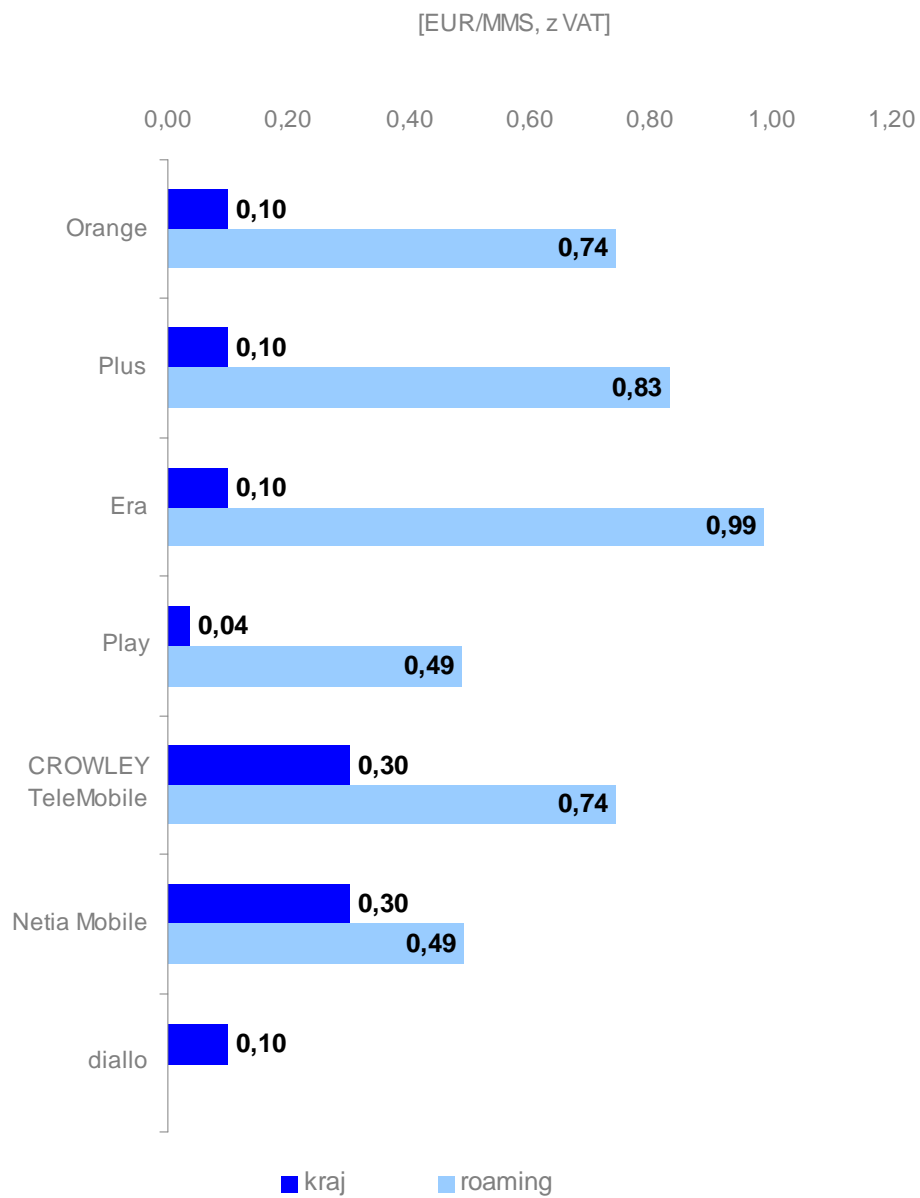
Wykres 39. Ceny wiadomości MMS wysyłanych przez indywidualnych klientów abonentowych



Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Komentarz: W ofercie diallo brak usługi MMS w roamingu.

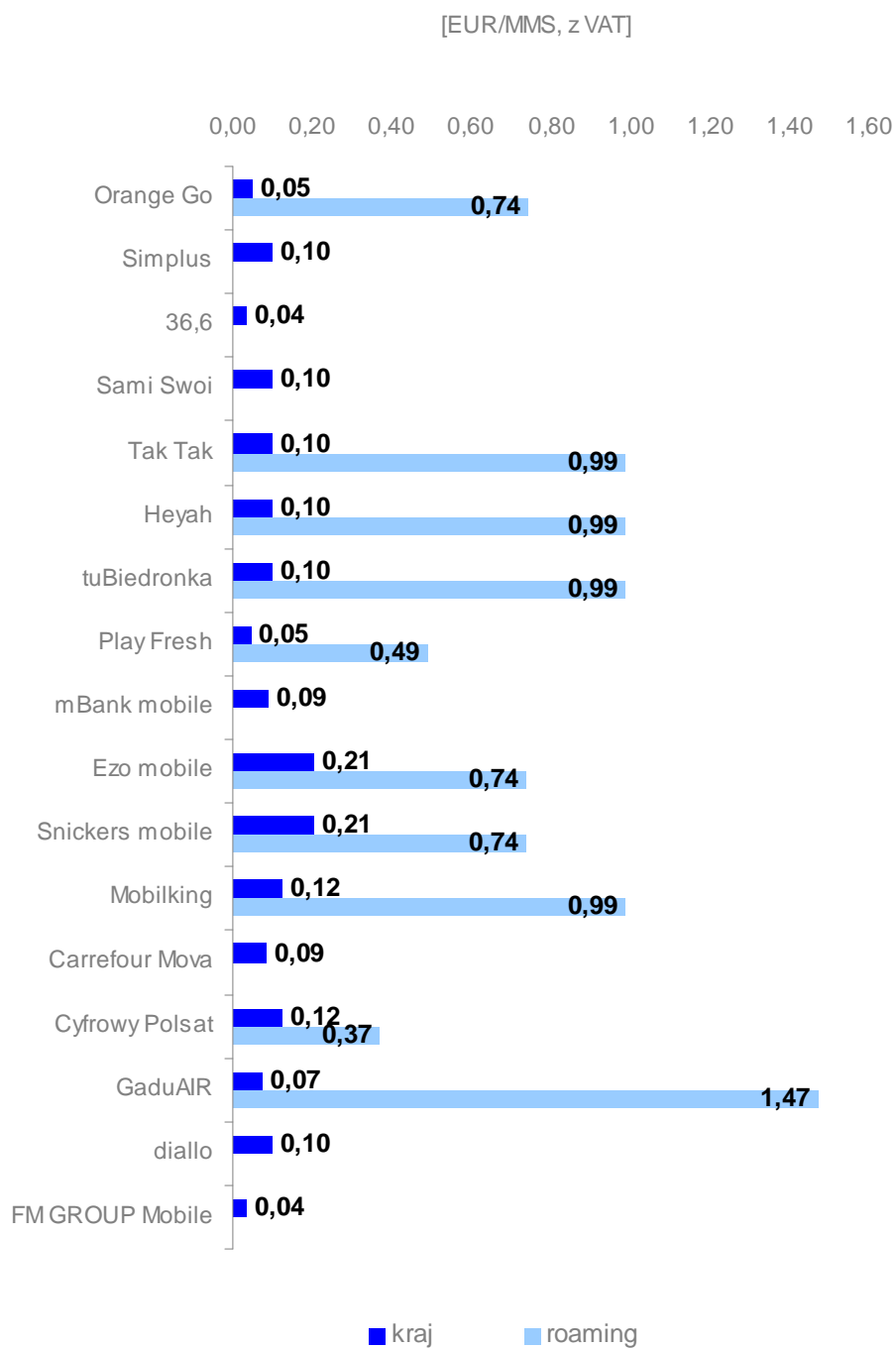
Wykres 40. Ceny wiadomości MMS wysyłanych przez biznesowych klientów abonamentowych



Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Komentarz: W ofercie diallo brak usługi MMS w roamingu.

Wykres 41. Ceny wiadomości MMS wysyłanych przez klientów usług przedpłaconych



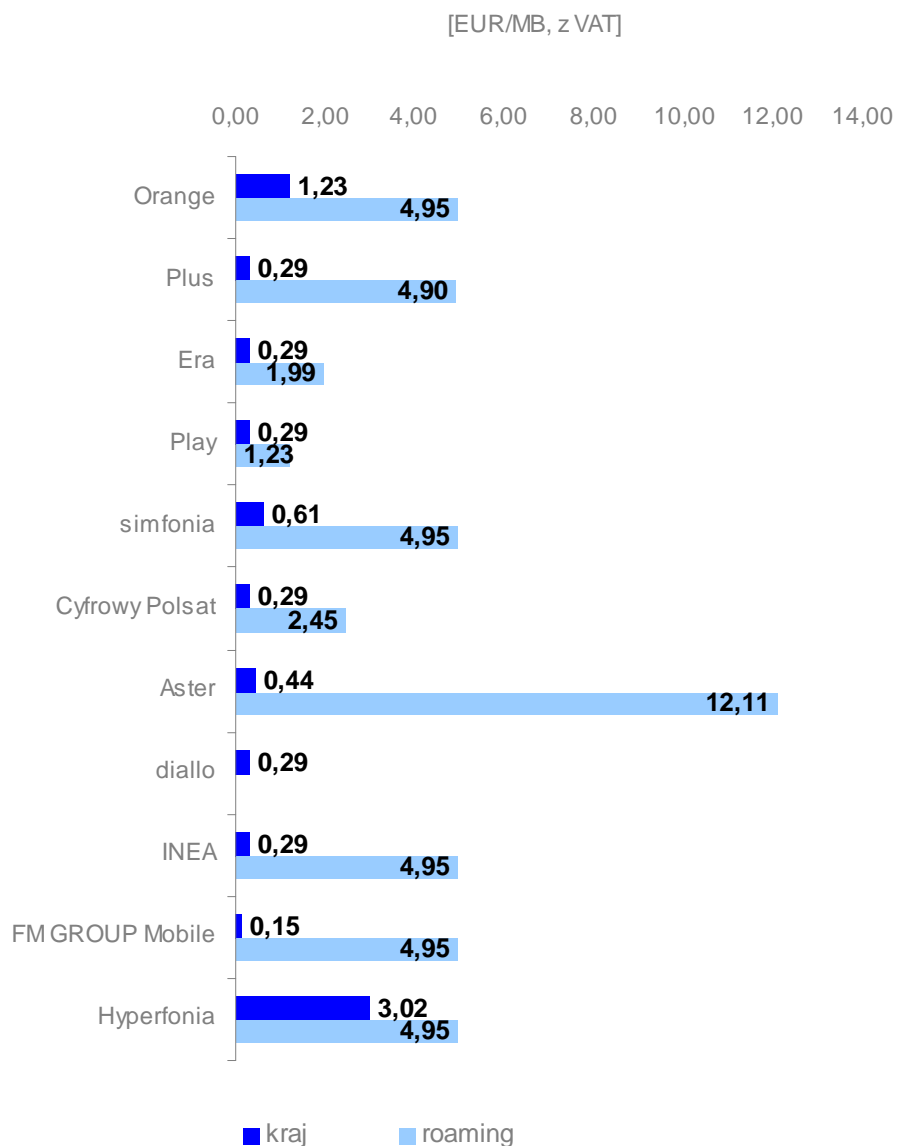
Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Komentarz: W ofertach Simplus, 36,6, Sami Swoi, mBank mobile, Carrefour Mova, diallo, FM GROUP Mobile brak usługi MMS w roamingu.

5.6 Korzystanie z transmisji danych

Poniżej przedstawiono ceny detaliczne korzystania z transmisji danych przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym oraz w kraju.

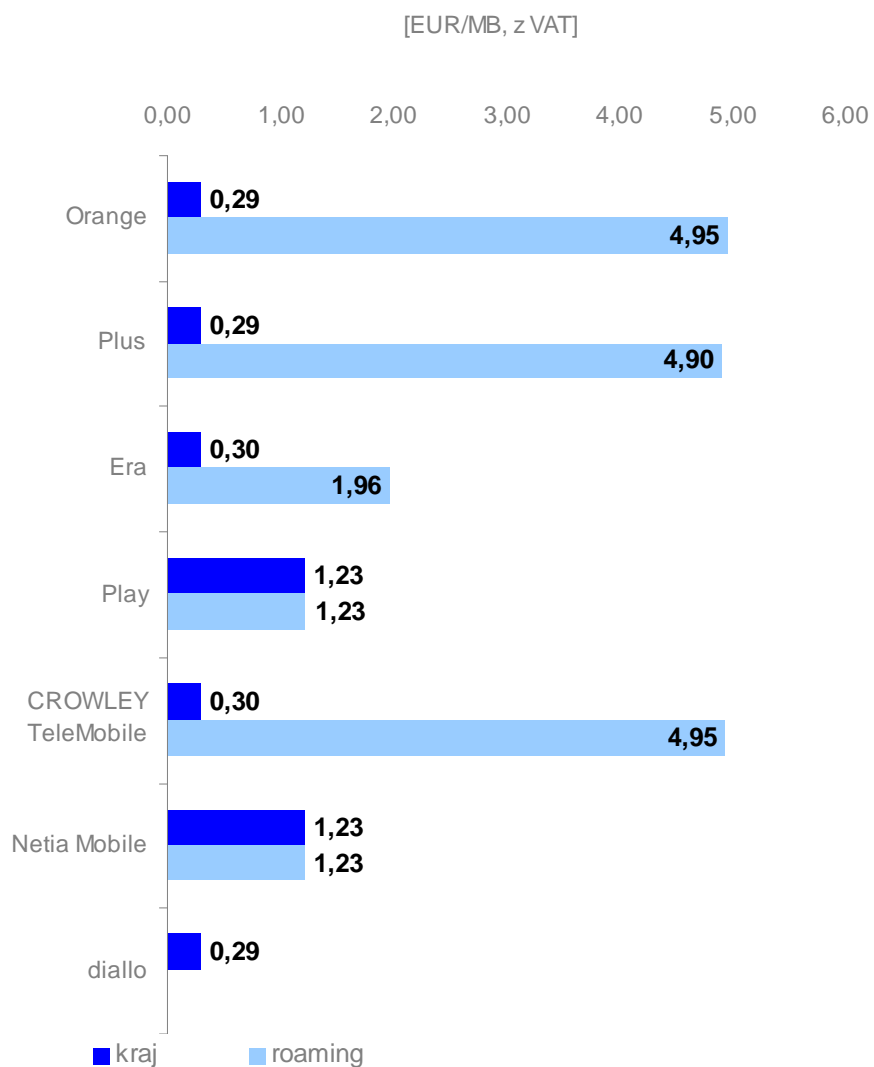
Wykres 42. Ceny transmisji danych realizowanej przez indywidualnych klientów abonamentowych



Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Komentarz: W ofercie diallo brak usługi transmisji danych w roamingu.

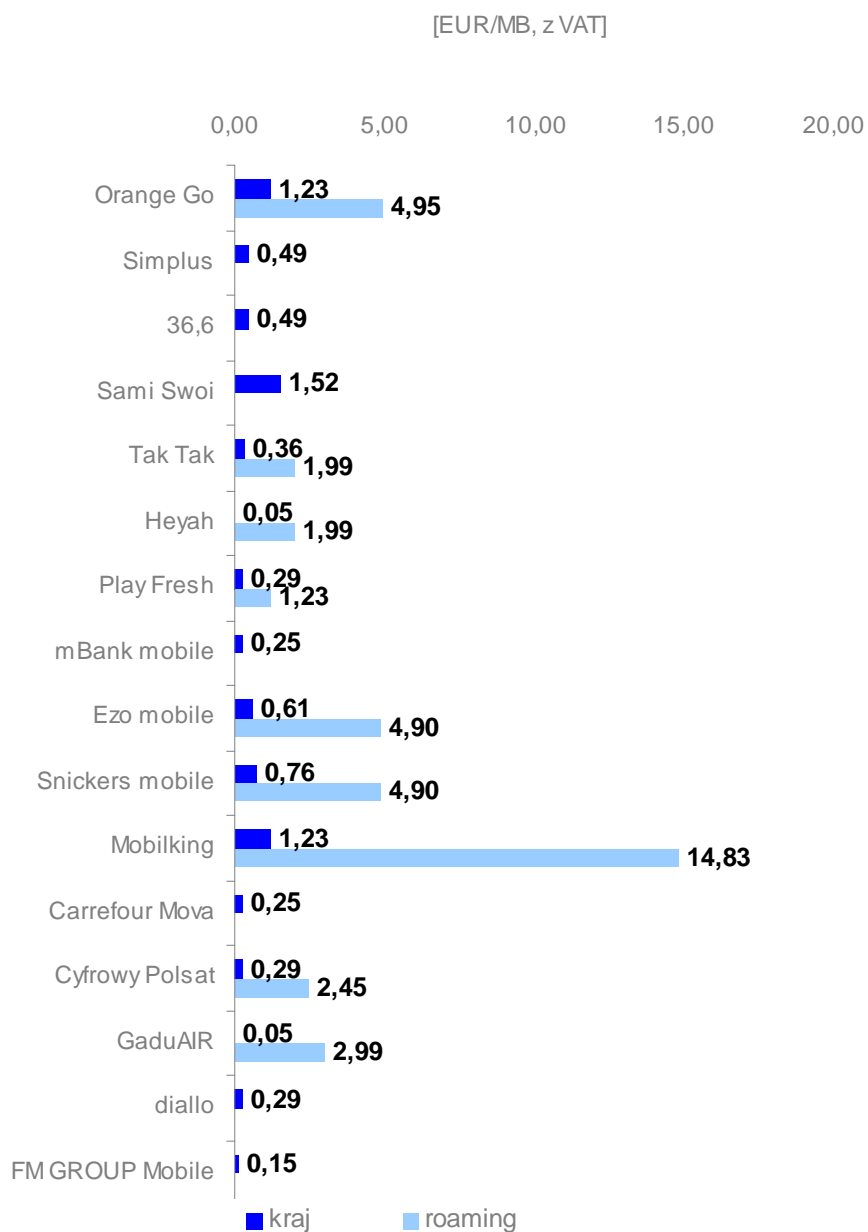
Wykres 43. Ceny transmisji danych realizowanej przez biznesowych klientów abonamentowych



Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Komentarz: W ofercie diallo brak usługi transmisji danych w roamingu.

Wykres 44. Ceny transmisji danych realizowanej przez klientów usług przedpłaconych



Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Komentarz: W ofertach Simplus, 36,6, Sami Swoi, mBank mobile, Carrefour Mova, diallo, FM GROUP Mobile brak usługi transmisji danych w roamingu.

5.7 Relacje cenowe usług w roamingu i w ramach oferty krajowej operatorów

Tabela 3. Krotność ceny usługi inicjowanej w roamingu wobec inicjowanej w kraju (na podstawie przykładowych ofert operatorów, z rozdziału 5)

<i>operator</i>	<i>profil klienta sieci</i>	<i>marka</i>	<i>połączenie głosowe (wykonywane)</i>	<i>SMS</i>	<i>MMS</i>	<i>transmisja danych</i>
PTK Centertel Sp. z o.o.	Post-paid	Orange	6	3	8	4
	Biznes	Orange	8	3	7	17
	Pre-paid	Orange Go	6	4	15	4
Pokomtel S.A.	Post-paid	Plus	6	3	9	17
	Biznes	Plus	5	2	9	17
	Pre-paid (Simplus)	Simplus	3	3		
	Pre-paid (36,6)	36,6	6	4		
	Pre-paid (Sami Swoi)	Sami Swoi	3	2		
PTC Sp. z o.o.	Post-paid	Era	6	3	10	7
	Biznes	Era	8	2	10	7
	Pre-paid (Tak Tak)	Tak Tak	6	3	10	6
	Pre-paid (Heyah)	Heyah	6	4	10	41
	Pre-paid (tuBiedronka)	tuBiedronka	7	4	10	
P4 Sp. z o.o.	Post-paid	Play	8	3	11	4
	Biznes	Play	6	4	13	1
	Pre-paid	Play Fresh	6	6	10	4
Aspiro S.A.	Pre-paid	mBank mobile	7	4		
MNI Telecom S.A.	Post-paid (simfonia)	simfonia	3	2	4	8
MNI Mobile S.A.	Pre-paid (Ezo mobile)	Ezo mobile	6	3	4	8
MNI Mobile S.A.	Pre-paid (Snickers mobile)	Snickers mobile	3	2	4	6
Mobile Entertainment Company Sp. z o.o.	Pre-paid	Mobilking	5	4	8	12
CP Telecom Sp. z o.o.	Pre-paid	Carrefour Mova	7	4		

Cyfrowy Polsat S.A.	Post-paid	Cyfrowy Polsat	4	3	4	8
	Pre-paid	Cyfrowy Polsat	4	3	3	8
ASTER Sp. z o.o.	Post-paid	Aster	3	3	6	27
Crowley Data Poland Sp. z o.o.	Biznes	CROWLEY TeleMobile	9	2	2	16
Netia S.A.	Biznes	Netia Mobile	3	3	2	1
GG Network S.A.	Pre-paid	GaduAIR	6	9	20	61
CenterNet S.A.	Post-paid	CenterNet mobile				
	Pre-Paid	CenterNet mobile				
	Pre-paid	wRodzinie				
Mobyland Sp. z o.o.	Post-paid	Mobyland				
Telefonia DIALOG S.A.	Post-paid	diallo	3	3		
	Biznes	diallo	4	3		
	Pre-paid	diallo	5	4		
INEA S.A.	Post-paid	INEA	6	3	4	17
FM GROUP Mobile Sp. z o.o.	Post-paid	FM GROUP Mobile	7	4	27	34
	Pre-paid	FM GROUP Mobile	6	4		
Hyperion S.A.	Post-paid	Hyperfonia	5	4	5	1
MIN			3	2	2	1
SREDNIA (arytmetyczna)			6	3	9	13
MAX			9	9	27	61

Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów.

Komentarz 1: Znaczna wielokrotność ceny usługi w roamingu wobec ceny usługi krajowej nie przesądza o konkurencyjności oferty operatora. Operator posiadający stosunkowo drogą ofertę w roamingu wobec oferty krajowej, w obu przypadkach może oferować ceny niższe od konkurencji, i odwrotnie.

Komentarz 2: Puste pozycje tabeli wynikają z braku usługi w ofercie krajowej i/lub w roamingu.

Komentarz 3: Wartości poddane zostały zaokrągleniom.

5.8 Podsumowanie

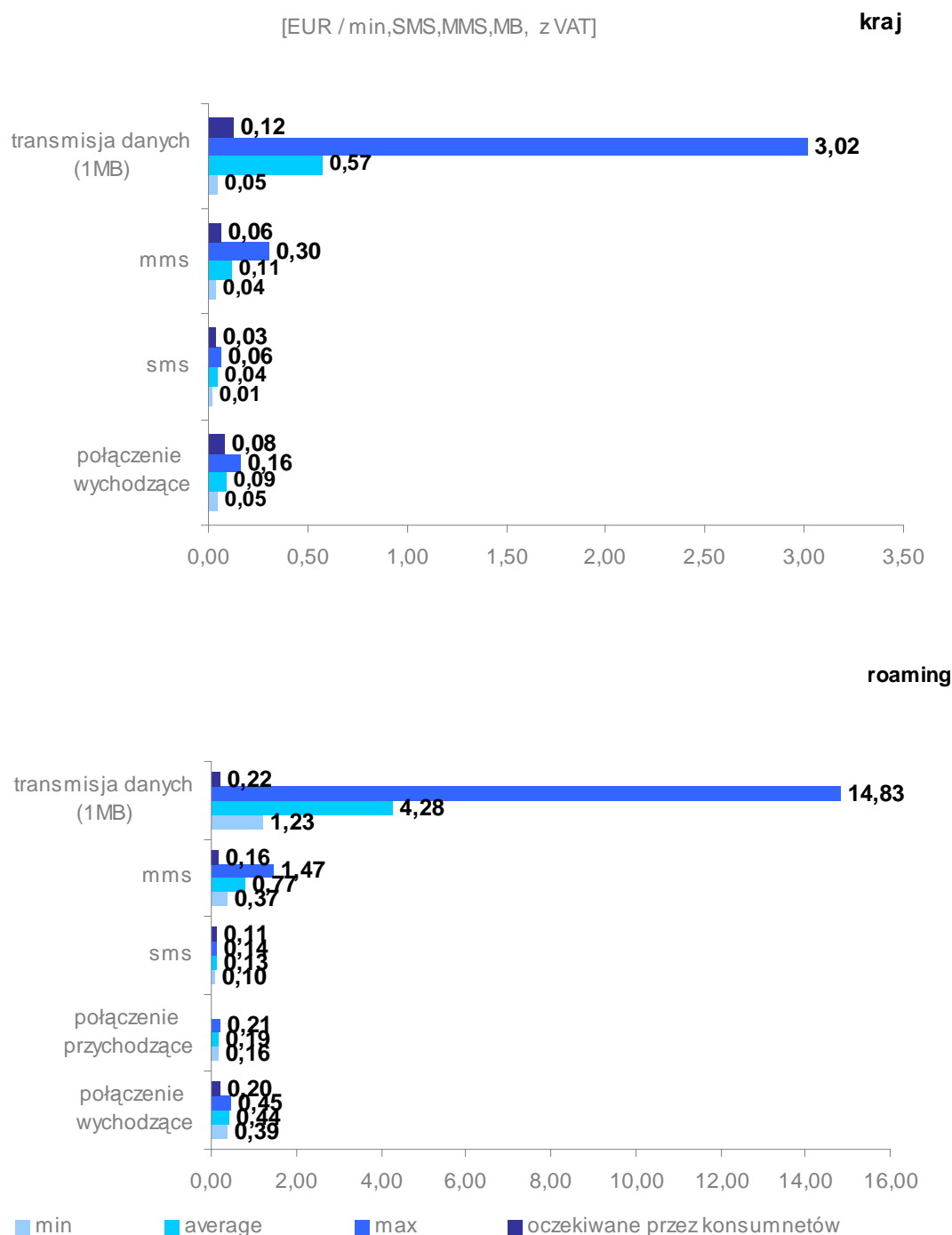
W zakresie detalicznych cen połączeń głosowych w eurotaryfie większość krajowych operatorów telefonii ruchomej oferowała ceny usług na poziomie 0,44 EUR/min dla połączeń wykonywanych (Wykres 30, Wykres 31, Wykres 32) oraz 0,18 PLN/min dla połączeń odbieranych (Wykres 33, Wykres 34, Wykres 35). Odstępstwami od reguły były najkorzystniejsze na rynku ceny połączeń wykonywanych na poziomie 0,39 EUR/min, w ofertach Play, Netia Mobile (MVNO współpracujący z P4) i Play Fresh, zaś dla połączeń odbieranych na poziomie 0,17 PLN/min, w ofercie CROWLEY TeleMobile. Większe zróżnicowanie charakteryzowało usługi krajowe, gdzie rozrzut cen połączeń wykonywanych wynosił 0,05 – 0,16 EUR/min (Wykres 45), zaś średnia dla rynku kształtowała się na poziomie 0,09 EUR/min. Najkorzystniejszą cenę na poziomie 0,05 EUR/min posiadały: Play, oraz oferty biznesowe Orange, Era, CROWLEY TeleMobile, zaś najmniej korzystną sieci simfonia, Sani Swoi oraz Snickers mobile. Dysproporcje między cenami połączeń głosowych wykonywanych w roamingu i w kraju wynosiły od 3 (oferty Simplus, Sami Swoi, simfonia, Snickers mobile, Aster, Netia Mobile, diallo) do 9 razy (Crowley TeleMobile), zaś średnio oferta w roamingu była 6-krotnie droższa od oferty krajowej (Tabela 3).

W zakresie detalicznych cen wiadomości SMS w eurotaryfie SMS, analogicznie jak w przypadku połączeń głosowych, prawie wszyscy operatorzy oferowali klientom sieci ten sam poziom cen, tj. 0,13 EUR/SMS (Wykres 36, Wykres 37, Wykres 38). Podobnie jak w usługach głosowych, większe zróżnicowanie cen wiadomości SMS charakteryzowało oferty krajowe, gdzie rozrzut wynosił 0,01 – 0,06 EUR/SMS (Wykres 45), zaś średnia dla rynku kształtowała się na poziomie 0,04 EUR/SMS. Najkorzystniejszą ofertę na poziomie właśnie 0,01 EUR/SMS posiadała sieć GaduAIR, natomiast najmniej korzystne były oferty simfonia, CenterNet mobile, oferty dla biznesu Era i CROWLEY TeleMobile, Sami Swoi, Snickers mobile oraz wRodzinie. Dysproporcje między cenami wiadomości SMS wysyłanych w roamingu i w kraju wynosiły od 2 (oferty Plus dla biznesu, Sami Swoi, Era dla biznesu, simfonia, Snickers mobile, Crowley TeleMobile) do 9 razy (GaduAIR), zaś średnio oferta w roamingu była 3-krotnie droższa od oferty krajowej (Tabela 3).

Regulacji w roamingu nie podlega natomiast cena jednostkowa usługi wiadomości MMS i w tym przypadku ceny usługi charakteryzowały się zdecydowanie większym aniżeli dla połączeń głosowych i wiadomości SMS zróżnicowaniem. Rozrzut cen wynosił 0,37 – 1,47 EUR/MMS (Wykres 39, Wykres 40, Wykres 41), zaś średnia dla rynku kształtowała się na poziomie 0,77 EUR/MMS. Najkorzystniejszą ofertę na poziomie 0,37 EUR/MMS posiadał Cyfrowy Polsat, natomiast najmniej korzystną na poziomie 1,47 EUR/MMS GaduAIR i był to zarazem jedyny przypadek ceny przekraczającej 1 EUR. W ofertach krajowych przedział cenowy wiadomości MMS wynosił 0,04 – 0,30 EUR/MMS (Wykres 45), a średnia dla rynku wynosiła 0,11 EUR/MMS. Najtaniej za wysyłanie MMS płacili użytkownicy Play, 36,6 oraz FM GROUP Mobile, najdrożej abonenci Crowley TeleMobile oraz Netia Mobile. W ostatnich dwóch z wymienionych ofert były również najmniejsze dysproporcje cen krajowych i w roamingu, 2-krotne (Tabela 3). Największa, 27-krotna dysproporcja występowała w ofercie FM GROUP Mobile.

Analogicznie jak MMS, cenowej regulacji w roamingu nie podlega detaliczna usługa transmisji danych. W jej przypadku rozrzut cen wynosił 1,23 – 14,83 EUR/MB (Wykres 42, Wykres 43, Wykres 44), zaś średnia dla rynku 4,28 EUR/MB. Najkorzystniejszą ofertę posiadała sieć Play oraz działająca na bazie infrastruktury mobilnej P4, Netia Mobile, z kolei najmniej korzystną Mobilking. Rozrzut cen ofert krajowych był zdecydowanie mniejszy i wynosił 0,05 – 3,02 EUR/MB (Wykres 45) ze średnią na poziomie 0,57 EUR/MB. Najlepszą ofertę posiadały sieci Heyah oraz GaduAIR, zaś najmniej korzystną Hyperfonia. Rekordem była różnica między cenami w sieci GaduAIR, gdzie 1 MB w roamingu był aż 61-krotnie droższy od 1 MB usługi krajowej (Tabela 3).

Wykres 45. Minimalne, średnie, maksymalne oraz oczekiwane przez konsumentów ceny detaliczne usług w ofertach krajowych i w roamingu



Źródło: UKE na podstawie informacji operatorów, oraz *Rynek telekomunikacyjny w Polsce w 2010 roku. Klienci indywidualni*. Raport z badania konsumenckiego przeprowadzonego przez PBS DGA Sp. z o.o. oraz CBM INDICATOR Sp. z o.o. na zlecenie UKE. Sopot, grudzień 2010.

Komentarz: oczekiwania konsumentów w zakresie cen krajowych: n=1356, pytanie zadano wyłącznie respondentom, którzy posiadają telefon komórkowy, podano średnie z przedziałów odpowiedzi; oczekiwania konsumentów w zakresie cen w roamingu: n=198, pytanie zadano wyłącznie respondentom, którzy mają telefon komórkowy oraz korzystają z roamingu, podano średnie z przedziałów odpowiedzi, nie pytano o preferowaną cenę połączeń odbieranych w roamingu.

6. Wnioski z raportu

Analizie poddano usługi roamingu realizowane w Polsce przez klientów zagranicznych operatorów (roaming pasywny) jak również realizowane przez klientów polskich operatorów poza granicami kraju (roaming aktywny), w okresie 1q '10 – 2q '10. Zbadano ponadto detaliczne cenniki polskich sieci telefonii ruchomej, wg stanu na 13 marca 2011 r.

W zakresie roamingu pasywnego spadek wykorzystania w okresie 3q '10 – 4q '10 odnotowały praktycznie wszystkie usługi. W przypadku połączeń głosowych największy ok. 24%, dotyczył połączeń realizowanych w Polsce przez klientów operatorów z krajów Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego, korzystających z telefonii ruchomej w ramach grupy operatorów powiązanych kapitałowo / marką. Zbliżony i zarazem największy na świecie spadek wysyłanych wiadomości SMS (ok. 25%) dotyczył również klientów korzystających z sieci operatorów z UE / EOG, ale działających poza grupą. Zainteresowanie transmisją danych w analizowanym okresie nie zmniejszyło się znacząco, o ok. 8% dla usług zrealizowanych przez klientów operatorów z krajów reszty świata.

Malejące wykorzystanie roamingu przełożyło się na niższe przychody telekomów, w tym najistotniejsze obniżki dla połączeń głosowych i wiadomości SMS realizowanych przez klientów operatorów z UE / EOG w ramach grupy (odpowiednio o ok. 29% oraz o ok. 25%). Co ciekawe ten sam segment użytkowników wygenerował jedyny w przypadku transmisji danych wzrost przychodów na poziomie ok. 11%.

Niestety nie spadały średnie stawki hurtowych rozliczeń usług w roamingu pasywnym. Ceny połączeń głosowych i wysyłanych wiadomości SMS plasowały się w 4q '10 tuż przy maksymalnym dopuszczalnym regulacją poziomem: (odpowiednio) 0,20 EUR/min oraz 0,04 EUR/SMS. Znacznie poniżej maksymalnej kwoty 0,50 EUR/MB uplasowały się natomiast średnie stawki transmisji danych: 0,34 EUR/MB w grupie oraz 0,22 EUR/MB poza grupą kapitałową / markową operatorów krajów UE / EOG.

Wyraźny spadek zainteresowania roamingiem w drugiej połowie 2010 r. wykazywali również klienci polskich sieci podróżujący do innych krajów. Zarówno klienci usług abonamentowych jak i przepłaconych wykonywali i odbierali o ok. 18 – 24% mniej połączeń w ramach eurotaryfy, a przypadku usług realizowanych poza eurotaryfą jedyny wzrost zużycia (ok. 34 – 36%) dotyczył połączeń odbieranych przez klientów abonamentowych operatorów Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego. We wszystkich grupach klientów spadał popyt na usługi SMS. W przypadku transmisji danych, jedyny wyraźny (ok. 49%) wzrost zainteresowania Polaków dotyczył usług w systemie pre-paid, realizowanych w krajach UE / EOG.

Podobnie jak w roamingu pasywnym, również tutaj spadki popularności usług wyraźnie zaznaczyły się w finansach operatorów, tym razem detalicznych. O ok. 18 – 24% malały przychody z połączeń wykonywanych i odbieranych w eurotaryfie. Jedyny wyraźny (ok. 18%) wzrost dotyczył połączeń odbieranych przez klientów abonamentowych w sieciach operatorów UE / EOG, poza eurotaryfą. Nawet o 49% spadały przychody telekomów z wysyłanych przez Polaków w krajach reszty świata, wiadomości SMS. Rosły natomiast, i to o ponad 100%, przychody z transmisji danych, szczególnie realizowanej w sieciach operatorów krajów UE / EOG przez wskazywanych wcześniej klientów usług przepłaconych.

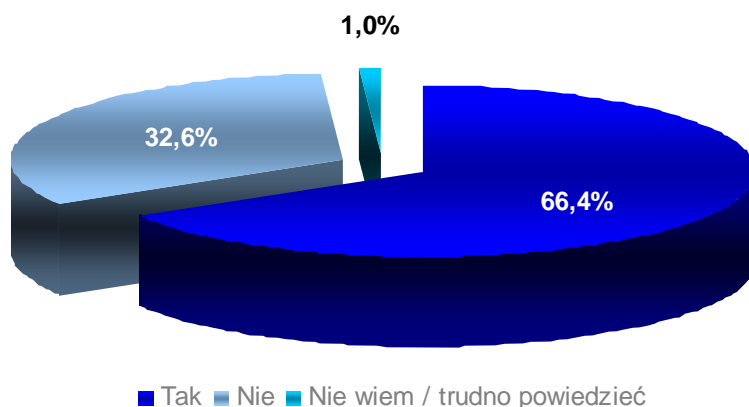
Średnie ceny połączeń wykonywanych w eurotaryfie w 4q '10 plasowały się na poziomie o 0,03 EUR (klienci pre-paid), o 0,05 EUR (post-paid) poniżej dopuszczalnego eurotaryfą poziomu 0,39 EUR bez VAT. W przypadku połączeń odbieranych osiągały równy dopuszczalnemu poziom 0,15 EUR/min bez VAT, a w przypadku wiadomości SMS oscylowały wokół dozwolonych 0,11 EUR/SMS bez VAT. Średnie (nieregulowane!) ceny detaliczne transmisji danych zawierały się w 4q '10, w przedziale 2,21 – 4,45 EUR/MB bez VAT, zarówno dla systemu pre-paid jak i post-paid w UE / EOG.

Praktycznie od początku funkcjonowania eurotaryfy średnie hurtowe stawki oraz średnie detaliczne ceny połączeń głosowych we Wspólnocie oscylują wokół maksymalnych dopuszczalnych poziomów. Wdrożenie eurotaryfy SMS w znacznym stopniu potwierdziło występowanie na unijnym rynku mechanizmu dylematu więźnia. Zamiast grać ceną, operatorzy maksymalizują zysk, a identyczna strategia konkurentów, zapewnia stabilność scenariusza, nawet w momentach wymuszanych administracyjnie dalszych cyklicznych cięć cen.

Problem ten doskonale obrazują taryfy roamingowe polskich sieci komórkowych, gdzie w ramach eurotaryfy połączenia głosowe wykonywane kosztowały w większości rynkowych ofert dokładnie 0,44 EUR / min z VAT, połączenia odbierane 0,18 EUR / min z VAT, zaś wiadomości 0,13 EUR / SMS z VAT w eurotaryfie SMS. Dla porównania ceny tych usług w ofertach krajowych charakteryzowały się znacznie większą różnorodnością: 0,05 – 0,16 EUR / min z VAT dla połączeń wychodzących oraz 0,01 – 0,06 EUR / SMS z VAT. Nieregulowane na poziomie detalicznym wiadomości MMS oraz transmisja danych, podobnie jak usługi krajowe, wykazywały większe zróżnicowanie niż oferty w ramach eurotaryfy. Detaliczne ceny wysyłanych wiadomości MMS zładowały się w przedziałach: 0,37 – 1,47 EUR / MMS z VAT w roamingu oraz 0,04 – 0,30 EUR / MMS z VAT w kraju. Detaliczne ceny transmisji danych: odpowiednio 1,23 – 14,83 EUR / MB z VAT oraz 0,05 – 3,02 EUR / MB z VAT. Warto zaznaczyć, że usługi transmisji danych tradycyjnie charakteryzowały się największą dysproporcją między cenami w kraju i za granicą. Oferta krajowa była od 1 do 61 razy tańsza niż oferta w roamingu, co dawało średnią dla całego polskiego rynku na poziomie 13-krotnej różnicy w cenie.

Analiza wolumenów usług realizowanych zarówno przez obcokrajowców w polskich sieciach jak i Polaków w zagranicznych sieciach telefonii ruchomej, kolejny raz potwierdziła charakterystyczną dla roamingu cykliczność zainteresowania usługą ze strony konsumentów.

Wykres 46. Korzystanie z telefonu komórkowego (roamingu) w trakcie wyjazdu do innych krajów UE



Źródło: Rynek telekomunikacyjny w Polsce w 2010 roku. Klienci indywidualni. Raport z badania konsumenckiego przeprowadzonego przez PBS DGA Sp. z o.o. oraz CBM INDICATOR Sp. z o.o. na zlecenie UKE. Sopot, grudzień 2010.

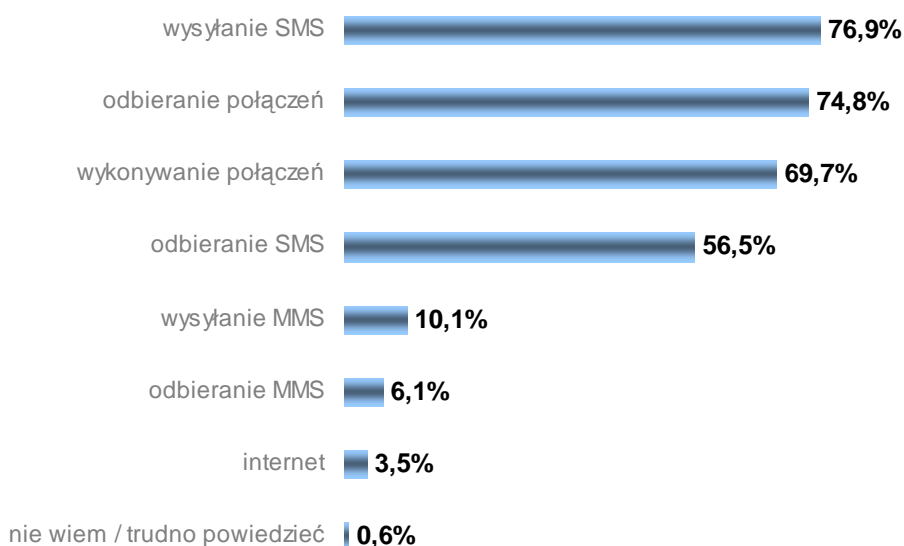
Komentarz: n=198. Pytanie zadano wyłącznie respondentom, którzy wyjeżdżają za granicę.

Blisko 66% społeczeństwa deklaruje korzystanie z telefonu komórkowego poza granicami kraju, i wyraźnie widać, że większość z tych osób korzysta z roamingu w trakcie podróży wakacyjnych. Cykliczne półroczne analizy UKE wskazują apogeum wykorzystania roamingu właśnie w okresie 3q roku, po którym zawsze następuje wyraźny spadek zainteresowania. Ani mobilność konsumentów w okresie Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku, ani stała w ciągu roku aktywność klientów biznesowych, nie zapewniają wtedy operatorom wzrostu przychodów z ofert zagranicznych.

Z danych Instytutu Turystyki⁵ wynika, że w 3q '10, do Polski przyjechało ok. 16,6 mln obcokrajowców, w tym 13,2 mln z krajów Wspólnoty. W 4q '10 było to odpowiednio 13,7 mln oraz 10,8 mln osób, a więc zdecydowanie mniej. Natomiast wnioski z analizy roamingu aktywnego uwierzytelniają statystyki zagranicznych podróży Polaków, gdzie w lipcu '10 ok. 1,35% społeczeństwa wyjeżdżało z Polski, zaś w październiku odsetek wynosił już zaledwie 0,40%.

Niezależnie od momentu wyjazdu, poza granicami kraju Polacy zdecydowanie najchętniej wysyłają SMSy oraz odbierają połączenia. Coroczne badania konsumenckie realizowane na zlecenie UKE wykazują cenę jako priorytet wyboru oferty przez klienta. Chociaż pakietyzacja usług w taryfach krajowych wyraźnie zaciera ich różnice cenowe, w roamingu wiadomość SMS jest średnio o 0,31 EUR tańsza od minuty połączenia głosowego, a więc lepiej maksymalizuje koszyk korzyści konsumenta. Warto pamiętać, że usługi roamingu prawie we wszystkich sieciach rozliczane są poza abonamentem, a więc ich koszt jest jeszcze wyraźniej odczuwalny przy opłaceniu rachunku. Między innymi z tego powodu Prezes UKE prowadzi aktywną promocję regulacji usług, których ceny w roamingu najbardziej odbiegają od krajowych standardów. W przypadku polskiego rynku telefonii ruchomej od lat jest to przede wszystkim transmisja danych.

Wykres 47. Korzystanie z różnych usług w roamingu



Źródło: *Rynek telekomunikacyjny w Polsce w 2010 roku. Klienci indywidualni*. Raport z badania konsumenckiego przeprowadzonego przez PBS DGA Sp. z o.o. oraz CBM INDICATOR Sp. z o.o. na zlecenie UKE. Sopot, grudzień 2010.

Komentarz: n=198. Pytanie zadano wyłącznie respondentom, którzy wyjeżdżają za granicę. Wyniki nie sumują się do 100%, ponieważ respondenci mieli możliwość udzielenia kilku odpowiedzi.

W opublikowanym 15 lutego 2011 r. stanowisku w ramach publicznych konsultacji Komisji Europejskiej na temat przeglądu rozporządzenia roamingowego, Prezes UKE zaproponował, jako narzędzie uwalniania konkurencji, obowiązek dostępu do sieci oraz obowiązek niedyskryminacji. Mechanizm, zapewniający równoprawne traktowanie wszystkich operatorów bez względu na ich pozycję wynikającą z posiadanej bazy klientów, byłby jednocześnie motorem spadku cen hurtowych, a dalej detalicznych. Jednakże z uwagi na

⁵ <http://www.intur.com.pl/warsztat.htm> z 15.03.2011.

konieczność uniknięcia zjawiska zawężania marży i potrzebę czasu, w którym mobilność obywateli zmieni ich priorytety w wyborze ofert, niezbędne jest dalsze utrzymywanie regulowanych stawek usług i stopniowa redukcja marży operatorów do poziomów zbliżonych do usług krajowych. W ocenie Regulatora wciąż droga transmisja danych nie powinna w 2015 r. kosztować użytkownika więcej niż 0,23 EUR/MB bez VAT, zaś jego operatora więcej niż 0,15 EUR/MB bez VAT.

Prezes UKE wyraża nadzieję, że przedstawione postulaty znajdą odzwierciedlenie w merytorycznej dyskusji i planowanych mechanizmach regulacji europejskiego rynku usług telefonii ruchomej.

Spis cenników

W raporcie uwzględnione zostały ceny detaliczne z następujących taryf / cenników / ofert / promocji / regulaminów:

Polska Telefonia Komórkowa Centertel Sp. z o.o. (Orange):

- o usługi krajowe:
 - post-paid – *Cennik usług w ofertach Delfin w Orange, Pelikan w Orange, Pantera w Orange (abonament i mix), obowiązuje od 28 lutego 2011 r.;*
 - biznes – *Cennik usług w ofercie Optymalnej w Orange dla Firm, obowiązuje od dnia 20 lipca 2010 roku, ze zmianami od 1 stycznia 2011 roku;*
 - pre-paid – *Cennik usług w taryfie Orange One, obowiązuje od 1 stycznia 2011 r.;*
- o usługi w roamingu:
 - post-paid / biznes / pre-paid - *Cennik usług w roamingu z dnia 1 stycznia 2011 roku do odwołania;*

Polkomtel S.A. (Plus, Simplus, 36,6, Sami Swoi):

- o usługi krajowe:
 - post-paid – *Cennik świadczenia usług telekomunikacyjnych "Taryfy Syberyjskie". Oferta ważna od 01.01.2011 r. + Regulamin promocji „Plusikowe” / „Plusikowe w Sklepie Internetowym” / „Bezlik” / „Bezlik w Sklepie Internetowym”, promocje trwają od 04.03.2011 r. do odwołania;*
 - biznes – *Cennik świadczenia usług telekomunikacyjnych "Taryfy TanioRozmowne". Oferta ważna od 01.07.2010 r.;*
 - pre-paid (Simplus) – *Cennik dla taryfy TWÓJ PROFIL, cennik ważny od 01.01.2011 roku;*
 - pre-paid (36,6) – *Cennik Taryfa PiszMów Dobowy dla Abonentów 36,6, cennik ważny od 01.01.2011 roku;*
 - pre-paid (Sami Swoi) – *Szczegółowy cennik usług;*
- o usługi w roamingu:
 - post-paid – *Cennik świadczenia usług telekomunikacyjnych "Taryfy Syberyjskie". Oferta ważna od 01.01.2011 r. + Regulamin promocji „Plusikowe” / „Plusikowe w Sklepie Internetowym” / „Bezlik” / „Bezlik w Sklepie Internetowym”, promocje trwają od 04.03.2011 r. do odwołania + Regulamin Promocji „Pakietowa transmisja danych w roamingu w krajach Unii Europejskiej” w sieci Plus, wersja z dnia 20.07.2010 r.;*
 - biznes – *Cennik świadczenia usług telekomunikacyjnych "Taryfy TanioRozmowne". Oferta ważna od 01.07.2010 r. + Regulamin Promocji "Pakietowa transmisja danych w roamingu w krajach Unii Europejskiej” w sieci Plus, wersja z dnia 20.07.2010 r.;*
 - pre-paid (Simplus) – *Cennik dla taryfy TWÓJ PROFIL, cennik ważny od 01.01.2011 roku;*
 - pre-paid (36,6) – *Cennik Taryfa PiszMów Dobowy dla Abonentów 36,6, cennik ważny od 01.01.2011 roku;*
 - pre-paid (Sami Swoi) – *Szczegółowy cennik usług;*

Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o. (Era, Tak Tak, Heyah, tuBiedronka):

- o usługi krajowe:
 - post-paid – *Cennik taryf Rodziny. Cennik ważny od dnia 19.05.2010 r. ze zmianami z dnia 01.01.2011 r.;*
 - biznes – *Cennik taryf Pakiet dla Biznesu, cennik ważny od 20.09.2010 r.;*
 - pre-paid (Tak Tak) – *Cennik taryfa Tak Tak HOT w systemie Tak Tak w sieci Era. Cennik ze zmianami z dnia 19.07.2010 r. i 01.01.2011 r.;*
 - pre-paid (Heyah) – *Taryfa Nowa Heyah. Cennik taryfy dla Użytkowników Heyah (w tym korzystających z Równej Taryfy od 27.05.2009 r.), Cennik ze zmianami z dnia 9.11.2010 r. i 1.01.2011 r.;*

- pre-paid (tuBiedronka) – *Cennik Usług Telekomunikacyjnych w Usłudze tuBiedronka. Cennik ważny od 01.03.2010 r. ze zmianami z dnia 01.01.2011.*;
- usługi w roamingu:
 - post-paid – *Cennik usług dla Taryf Rodzinnych. Cennik ze zmianami z dnia 1.07.2010 r. i 01.01.2011 r.*;
 - biznes – *Cennik taryf Pakiet dla Biznesu, cennik ważny od 20.09.2010 r.*;
 - pre-paid (Tak Tak) – *Cennik taryfa Tak Tak HOT w systemie Tak Tak w sieci Era. Cennik ze zmianami z dnia 19.07.2010 r. i 01.01.2011 r.*;
 - pre-paid (Heyah) – *Cennik usług dla Użytkowników Heyah, Cennik ze zmianami z dnia 9.11.2010 r. i 1.01.2011 r.*;
 - pre-paid (tuBiedronka) – *Cennik Usług w ramach roamingu w Usłudze tuBiedronka. Cennik ważny od 01.07.2010 r. ze zmianami z dnia 01.01.2011 r.*

P4 Sp. z o.o. (Play, Play fresh):

- usługi krajowe:
 - post-paid – *Cennik Oferty LongPlay (Plan Cenowy II). Cennik Usług Telekomunikacyjnych P4 Sp. z o.o. obowiązuje od 08 luty 2011 r. do odwołania*;
 - biznes – *Cennik Oferty Firmowa. Cennik Usług Telekomunikacyjnych P4 Sp. z o.o. obowiązuje od 1 lipca 2010 r. do odwołania*;
 - pre-paid – *Cennik oferty Play Fresh. Cennik Usług Telekomunikacyjnych P4 sp. z o.o. obowiązuje od 20.07.2010 r. (zmieniony dnia 02.03.2011 r.)*;
- usługi w roamingu:
 - post-paid – *Cennik Oferty LongPlay (Plan Cenowy II). Cennik Usług Telekomunikacyjnych P4 Sp. z o.o. obowiązuje od 08 luty 2011 r. do odwołania + Oferta Promocyjna „Tania transmisja danych w roamingu” obowiązuje od 1 lipca 2009 r. do odwołania*;
 - biznes – *Cennik Oferty Firmowa. Cennik Usług Telekomunikacyjnych P4 Sp. z o.o. obowiązuje od 1 lipca 2010 r. do odwołania + Oferta Promocyjna „Tania transmisja danych w roamingu” obowiązuje od 1 lipca 2009 r. do odwołania*;
 - pre-paid – *Cennik oferty Play Fresh. Cennik Usług Telekomunikacyjnych P4 sp. z o.o. obowiązuje od 20.07.2010 r. (zmieniony dnia 02.03.2011 r.) + Oferta Promocyjna „Tania transmisja danych w roamingu” obowiązuje od 1 lipca 2009 r. do odwołania*;

Aspiro Sp. z o.o. (mBank mobile):

- usługi krajowe:
 - pre-paid – *Cennik usług mBank mobile, taryfa mobile. Cennik ważny od 01.01.2011*;
- usługi w roamingu:
 - pre-paid – *Cennik usług mBank mobile, taryfa mobile. Cennik ważny od 01.01.2011.*

MNI Telecom S.A. (simfonia):

- usługi krajowe:
 - post-paid – *Cennik usług MNI Telecom S.A.. Obowiązuje od 01.01.2011 r.*;
- usługi w roamingu:
 - post-paid – *Cennik usług MNI Telecom S.A.. Obowiązuje od 01.01.2011 r..*

MNI Mobile S.A. (Ezo mobile):

- usługi krajowe:
 - post-paid – *Cennik usług w sieci Ezo mobile*;
- usługi w roamingu:
 - post-paid – *Cennik usług w sieci Ezo mobile.*

MNI Mobile S.A. (Snickers mobile):

- usługi krajowe:
 - post-paid – *Cennik usług w sieci Snickers mobile*;

- o usługi w roamingu:
 - post-paid – *Cennik usług w sieci Snikers mobile.*

Mobile Entertainment Company Sp. z o.o. (Mobilking):

- o usługi krajowe:
 - pre-paid – *Cennik;*
- o usługi w roamingu:
 - pre-paid – *Cennik.*

CP Telecom Sp. z o.o. (Carrefour Mova):

- o usługi krajowe:
 - pre-paid – *Cennik usług w ofercie Carrefour Mova na Kartę. Cennik obowiązuje od dnia 20 stycznia 2011 roku + Regulamin oferty "transmisja danych i pakietowej transmisji danych w sieci Mova na kartę" ("Regulamin"), trwa od dnia 15.09.2010 r. do odwołania;*
- o usługi w roamingu:
 - pre-paid – *Cennik usług w ofercie Carrefour Mova na Kartę. Cennik obowiązuje od dnia 20 stycznia 2011 roku.*

Cyfrowy Polsat S.A.:

- o usługi krajowe:
 - post-paid – *Cennik usług telekomunikacyjnych w ofercie abonamentowej Cyfrowego Polsatu. Cennik ważny jest od 1 stycznia 2011 r.;*
 - pre-paid – *Cennik usług telekomunikacyjnych w ofercie przedpłaconej Cyfrowego Polsatu. Cennik ważny jest od 1 stycznia 2011 r.;*
- o usługi w roamingu:
 - post-paid / pre-paid – *Cennik usług w roamingu międzynarodowym w ofercie Cyfrowego Polsatu. Cennik obowiązuje od dnia 01.07.2010 r. do odwołania..*

Aster Sp. z o.o.:

- o usługi krajowe:
 - post-paid – *Zestawienie cenników usług świadczonych przez ASTER Sp. z o.o. na obszarze województwa mazowieckiego. Cennik świadczenia usług telefonii komórkowej Pakietu XS, S, L obowiązuje od dnia 1 stycznia 2011 r.;*
- o usługi w roamingu:
 - post-paid – *Zestawienie cenników usług świadczonych przez ASTER Sp. z o.o. na obszarze województwa mazowieckiego. Cennik świadczenia usług telefonii komórkowej Pakietu XS, S, L obowiązuje od dnia 1 stycznia 2011 r..*

Crowley Data Poland Sp. z o.o. (CROWLEY TeleMobile):

- o usługi krajowe:
 - biznes – *Załącznik nr 2. Cennik usługi Crowley TeleMobile do Umowy o Świadczenie Usług Telekomunikacyjnych. Cennik obowiązuje od 1 lipca 2010 r. (aktualizacja dnia 01.07.2010) + promocja "Siedemnastka" (na połączenia głosowe);*
- o usługi w roamingu:
 - biznes – *Załącznik nr 2. Cennik usługi Crowley TeleMobile do Umowy o Świadczenie Usług Telekomunikacyjnych. Cennik obowiązuje od 1 lipca 2010 r. (aktualizacja dnia 01.07.2010).*

Netia S.A. (Netia Mobile):

- o usługi krajowe:
 - biznes – *Cennik usług Netia Mobile. Obowiązuje od 1 stycznia 2011 r.;*
- o usługi w roamingu:
 - biznes – *Cennik usług Netia Mobile. Obowiązuje od 1 stycznia 2011 r. + Szczegółowe Warunki Promocji „Tania transmisja danych w Unii Europejskiej”. Promocja trwa od dnia 1.07.2010 r. do odwołania.*

GG Network S.A. (GaduAIR):

- o usługi krajowe:
 - pre-paid – *Cennik usług pre-paid telefonii komórkowej GaduAIR. Cennik ważny od 15.02.2011;*
- o usługi w roamingu:
 - pre-paid – *Cennik usług pre-paid telefonii komórkowej GaduAIR. Cennik ważny od 15.02.2011.*

CenterNet S.A. (CenterNet mobile):

- o usługi krajowe:
 - post-paid – *Cennik usług CenterNet mobile, Cennik ważny jest od 1 lipca 2009 r.;*
 - pre-paid – *Cennik usług prepaid CenterNet dzieciom, Cennik ważny jest od 1 stycznia 2010 r.*

CenterNet S.A. (wRodzinie):

- o usługi krajowe:
 - pre-paid – *Cennik usług prepaid wRodzinie. Cennik ważny jest od 1 stycznia 2011 r..*

Mobyland Sp. z o.o.:

- o usługi krajowe:
 - post-paid – *Cennik usług telekomunikacyjnych świadczonych przez Mobyland Sp. z o.o. Cennik obowiązuje od dnia 1 stycznia 2011 roku.*

Telefonia DIALOG S.A. (diallo):

- o usługi krajowe:
 - post-paid – *Cennik usług Diallo, oferta indywidualna. Cennik nr 2009/12/KOM/2011/01/5 obowiązujący od dnia 01 stycznia 2011r.;*
 - biznes – *Cennik usług Diallo, oferta biznes. Cennik nr 2009/12/KOM-B/2011/01/5 obowiązujący od dnia 01 stycznia 2011r.;*
 - pre-paid – *Cennik usług Halo Diallo. Cennik nr 2009/12/KOM-K/2011/01/4 obowiązujący od dnia 1 stycznia 2011r.;*
- o usługi w roamingu:
 - post-paid – *Cennik usług Diallo, oferta indywidualna. Cennik nr 2009/12/KOM/2011/01/5 obowiązujący od dnia 01 stycznia 2011r.;*
 - biznes – *Cennik usług Diallo, oferta biznes. Cennik nr 2009/12/KOM-B/2011/01/5 obowiązujący od dnia 01 stycznia 2011r.;*
 - pre-paid – *Cennik usług Halo Diallo. Cennik nr 2009/12/KOM-K/2011/01/4 obowiązujący od dnia 1 stycznia 2011r..*

INEA S.A.:

- o usługi krajowe:
 - post-paid – *Cennik Dostawcy usług - USŁUGI TELEFONII MOBILNEJ. Cennik obowiązuje od 1 stycznia 2011 r.;*
- o usługi w roamingu:
 - post-paid – *Cennik Dostawcy usług - USŁUGI TELEFONII MOBILNEJ. Cennik obowiązuje od 1 stycznia 2011 r..*

FM GROUP Mobile Sp. z o.o.:

- o usługi krajowe:
 - post-paid – *Cennik usług telekomunikacyjnych w ofercie FM GROUP Mobile na abonament (post – paid) ważny od 01.07.2010 r.;*
 - pre-paid – *Cennik usług telekomunikacyjnych w ofercie FM GROUP Mobile na kartę (pre-paid) ważny od 19.11.2010 r.*
- o usługi w roamingu:

- post-paid – *Cennik usług telekomunikacyjnych w ofercie FM GROUP Mobile na abonament (post – paid) ważny od 01.07.2010 r. + Cennik pakietowej transmisji danych w roamingu w krajach Unii Europejskiej w usłudze netFM, Ważny od 01.01.2011 r.;*
- pre-paid – *Cennik usług telekomunikacyjnych w ofercie FM GROUP Mobile na kartę (pre-paid) ważny od 19.11.2010 r.*

Hyperion S.A.:

- usługi krajowe:
 - post-paid – *Cennik promocyjny planów taryfowych Hyperfonia mono / duo / trio;*
- usługi w roamingu:
 - post-paid – *Cennik standardowy świadczenia usług mobilnych przez Hyperion S.A., W ramach sieci HyperFonia / W ramach sieci Hyperfonia o plan taryfowy Hyperfonia 10, obowiązuje od dnia 01.01.2011 roku decyzją Zarządu Hyperion S.A. z dnia 23 grudnia 2010 roku.*

Spis tabel

Tabela 1. Stawki za usługi w roamingu regulowanym (bez VAT).....	4
Tabela 2. Różnice między detalicznym ruchem rzeczywistym a bilingowym połączeń głosowych wykonywanych (MOC) i dobieranych (MTC) w roamingu międzynarodowym.....	16
Tabela 3. Krotność ceny usługi inicjowanej w roamingu wobec inicjowanej w kraju (na podstawie przykładowych ofert operatorów, z rozdziału 5)	43

Spis wykresów

Wykres 1. Dynamika hurtowego ruchu połączeń głosowych inicjowanych w sieciach polskich operatorów w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10.....	6
Wykres 2. Dynamika hurtowego ruchu wiadomości SMS inicjowanych w sieciach polskich operatorów w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 3q '10.....	7
Wykres 3. Dynamika hurtowego ruchu transmisji danych realizowanej z sieci polskich operatorów w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10.....	7
Wykres 4. Dynamika hurtowego przychodu z połączeń głosowych inicjowanych w sieciach polskich operatorów w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10.....	8
Wykres 5. Dynamika hurtowego przychodu z wiadomości SMS inicjowanych w sieciach polskich operatorów w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10.....	8
Wykres 6. Dynamika hurtowego przychodu z transmisji danych realizowanej z sieci polskich operatorów w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10.....	9
Wykres 7. Średnie stawki hurtowe za połączenia głosowe inicjowane w Polsce w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10	9
Wykres 8. Średnie stawki hurtowe za wiadomości SMS inicjowane w Polsce w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10	10

Wykres 9. Średnie stawki hurtowe za transmisję danych w Polsce w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10	10
Wykres 10. Dynamika detalicznego ruchu połączeń głosowych wykonywanych w eurotaryfie przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10	14
Wykres 11. Dynamika detalicznego ruchu połączeń głosowych odbieranych w eurotaryfie przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10	14
Wykres 12. Dynamika detalicznego ruchu połączeń głosowych wykonywanych poza eurotaryfą przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10. Źródło: UKE	15
Wykres 13. Dynamika detalicznego ruchu połączeń głosowych odbieranych poza eurotaryfą przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10. Źródło: UKE.....	15
Wykres 14. Dynamika detalicznego ruchu wiadomości SMS wysyłanych przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10	16
Wykres 15. Dynamika detalicznego ruchu transmisji danych realizowanej przez klientów usług przedpłaconych polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10	17
Wykres 16. Dynamika detalicznego ruchu transmisji danych realizowanej przez klientów abonamentowych polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10..	17
Wykres 17. Dynamika detalicznych przychodów z połączeń głosowych wykonywanych w eurotaryfie przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10	18
Wykres 18. Dynamika detalicznych przychodów z połączeń głosowych odbieranych w eurotaryfie przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10	18
Wykres 19. Dynamika detalicznych przychodów z połączeń głosowych wykonywanych poza eurotaryfą przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10. Źródło: UKE.....	19
Wykres 20. Dynamika detalicznych przychodów z połączeń głosowych odbieranych poza eurotaryfą przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10. Źródło: UKE.....	19
Wykres 21. Dynamika detalicznych przychodów z wiadomości SMS wysyłanych przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10.....	20
Wykres 22. Dynamika detalicznych przychodów z transmisji danych realizowanej przez klientów usług przedpłaconych polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10.....	20

Wykres 23. Dynamika detalicznych przychodów z transmisji danych realizowanej przez klientów abonamentowych polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10	21
Wykres 24. Średnie stawki detaliczne za połączenia głosowe realizowane przez klientów usług przedpłaconych polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10	21
Wykres 25. Średnie stawki detaliczne za połączenia głosowe realizowane przez klientów abonamentowych polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10..	22
Wykres 26. Średnie stawki detaliczne za połączenia głosowe realizowane przez specjalnych klientów biznesowych polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10	22
Wykres 27. Średnie stawki detaliczne za wiadomości SMS wysyłane przez klientów polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10	23
Wykres 28. Średnie stawki detaliczne za transmisję danych realizowaną przez klientów usług przedpłaconych polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10.....	23
Wykres 29. Średnie stawki detaliczne za transmisję danych realizowaną przez klientów abonamentowych polskich sieci w roamingu międzynarodowym w okresie 3q '10 – 4q '10..	24
Wykres 30. Ceny połączeń głosowych inicjowanych przez indywidualnych klientów abonamentowych	28
Wykres 31. Ceny połączeń głosowych inicjowanych przez biznesowych klientów abonamentowych	29
Wykres 32. Ceny połączeń głosowych inicjowanych przez klientów usług przedpłaconych ..	30
Wykres 33. Ceny połączeń głosowych odbieranych przez indywidualnych klientów abonamentowych	31
Wykres 34. Ceny połączeń głosowych odbieranych przez biznesowych klientów abonamentowych	32
Wykres 35. Ceny połączeń głosowych odbieranych przez klientów usług przedpłaconych ...	33
Wykres 36. Ceny wiadomości SMS wysyłanych przez indywidualnych klientów abonamentowych	34
Wykres 37. Ceny wiadomości SMS wysyłanych przez biznesowych klientów abonamentowych	35
Wykres 38. Ceny wiadomości SMS wysyłanych przez klientów usług przedpłaconych.....	36
Wykres 39. Ceny wiadomości MMS wysyłanych przez indywidualnych klientów abonamentowych	37
Wykres 40. Ceny wiadomości MMS wysyłanych przez biznesowych klientów abonamentowych	38

Wykres 41. Ceny wiadomości MMS wysyłanych przez klientów usług przedpłaconych	39
Wykres 42. Ceny transmisji danych realizowanej przez indywidualnych klientów abonamentowych	40
Wykres 43. Ceny transmisji danych realizowanej przez biznesowych klientów abonamentowych	41
Wykres 44. Ceny transmisji danych realizowanej przez klientów usług przedpłaconych.....	42
Wykres 45. Minimalne, średnie, maksymalne oraz oczekiwane przez konsumentów ceny detaliczne usług w ofertach krajowych i w roamingu.....	46
Wykres 46. Korzystanie z telefonu komórkowego (roamingu) w trakcie wyjazdu do innych krajów UE.....	48
Wykres 47. Korzystanie z różnych usług w roamingu	49

opracowanie:

Marcin Cichy

Zastępca Dyrektora
Departament Analiz Rynku Telekomunikacyjnego
e-mail: m.cichy@uke.gov.pl